

**ZAKON
O PATENTU**

Na osnovu člana IV. 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 75. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 7. aprila 2010. godine, i na 46. sjednici Doma naroda, održanoj 28. maja 2010. godine, usvojila je

ZAKON

O PATENTU

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet Zakona)

(1) Ovim zakonom uređuje se pravna zaštita izuma patentom i konsenzualnim patentom, odnosno postupak za priznanje patenta i dodjelu konsenzualnog patenta.

(2) Ako ovim zakonom nije drugačije propisano, odredbe koje se odnose na patent na odgovarajući način primjenjuju se i na konsenzualni patent.

Član 2. (Princip teritorijalnosti)

Patent priznat na osnovu odredbi ovog zakona je teritorijalno ograničeno pravo koje vrijedi na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Član 3. (Materijalna prava)

Materijalna prava nosioca patenta obuhvataju isključiva prava privrednog iskorištavanja izuma i pravo raspolaganja njime u skladu s odredbama ovog zakona.

Član 4. (Nacionalni tretman)

(1) Strano fizičko i pravno lice u pogledu zaštite izuma patentom i konsenzualnim patentom u Bosni i Hercegovini uživa ista prava kao i domaće fizičko i pravno lice, ako to proizilazi iz međunarodnih ugovora i konvencija kojima je pristupila, odnosno koje je ratificirala Bosna i Hercegovina (u dalnjem tekstu: međunarodni ugovori i konvencije), ili iz primjene principa reciprociteta.

(2) Postojanje reciprociteta prepostavlja se dok se ne dokaže suprotno.

Član 5. (Zastupanje)

(1) Zastupanjem u postupku koji se vodi pred Institutom za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Institut) mogu se baviti ovlašteni zastupnici, tj. fizička i pravna lica upisana u Registar patentnih zastupnika, koji u elektronskoj formi vodi Institut.

- (2) U Registar zastupnika iz stava (1) ovog člana upisuje se fizičko i pravno lice koje ispunjava uslove propisane posebnim propisom.
- (3) Strano fizičko i pravno lice može obavljati radnje u postupku pred Institutom samo posredstvom zastupnika iz stava (1) ovog člana.
- (4) Izuzetno od odredbe stava (3) ovoga člana, strano fizičko i pravno lice može samostalno bez zastupnika preduzimati sljedeće radnje:
- podnositi prijave patenta,
  - preduzimati druge radnje u pogledu utvrđivanja datuma podnošenja prijave patenta,
  - podnositi prijepise prve prijave patenta kad zahtijeva pravo prvenstva iz člana 24. ovog zakona,
  - primati obavještenja od Instituta u vezi s postupcima iz tač. a) do c) ovog stava,
  - plaćati takse i naknade posebnih troškova postupka u skladu s članom 15. ovog zakona.
- (5) U slučaju samostalnog preduzimanja radnji iz stava (4) ovoga člana, strano fizičko i pravno lice mora Institutu dostaviti adresu za dopisivanje koja mora biti na teritoriji Bosne i Hercegovine.
- (6) Ako strano fizičko i pravno lice ne imenuju zastupnika ili Institutu ne dostave adresu za dopisivanje u skladu s odredbom stava (5) ovog člana, Institut će ga pisanim putem preko diplomatsko-konzularnog predstavništva Bosne i Hercegovine pozvati da u roku od tri mjeseca imenuje zastupnika ili dostavi adresu za dopisivanje.
- (7) Ako strano fizičko i pravno lice ne postupi po pozivu Instituta iz stava (6) ovog člana, Institut će zaključkom odbaciti njegov podnesak i dostaviti ga javnim saopćenjem na oglasnoj tabli Instituta.
- (8) Izuzetno od odredbe stava (3) ovog člana, takse i naknade posebnih troškova za održavanje patenta u vrijednosti može platiti bilo koje lice.

DIO DRUGI - PREDMET ZAŠTITE PATENTOM

Član 6. (Patentibilni izum)

- (1) Patent se priznaje za svaki izum iz bilo koje oblasti tehnike koji je nov, koji ima inventivni nivo i koji se može industrijski primijeniti.
- (2) Prema uslovima iz stava (1) ovog člana, patent se priznaje i za izum koji se odnosi na:
- proizvod koji se sastoji od biološkog materijala ili koji sadrži biološki materijal,
  - postupak kojim je taj biološki materijal proizведен, prerađen ili upotrijebljen,

c) biološki materijal izoliran iz prirodne okoline ili proizведен tehničkim postupkom čak i ako se ranije nalazio u prirodi.

(3) Biološki materijal iz stava (2) ovog člana je bilo koji materijal koji sadrži genetičku informaciju i koji se može razmnožavati sâm, ili se može razmnožavati u biološkom sistemu.

(4) Prema uslovima iz stava (1) ovog člana, izum koji se odnosi na biljke ili životinje smatrat će se patentibilnim ako njegova tehnička izvodljivost nije ograničena na određenu biljnu sortu ili životinjsku pasminu i ako postupak ostvarivanja izuma nije bitno biološki.

(5) Postupak za dobivanje biljaka ili životinja iz stava (4) ovog člana bitno je biološki ako se u cijelosti sastoji od prirodnih postupaka kao što su križanje ili selekcija.

(6) Izumima se, u smislu stava (1) ovog člana, ne smatraju naročito:

- a) otkrića, naučne teorije i matematičke metode,
- b) estetske tvorevine,
- c) planovi, pravila i metode za izvođenje umnih aktivnosti, igara ili privrednih aktivnosti,
- d) programi kompjutera,
- e) prezentacija informacija definirana samim sadržajem tih informacija.

(7) Odredba stava (6) ovog člana primjenjuje se samo u obimu u kojem je predmet prijave za zaštitu izuma navedeni element ili aktivnost kao takva.

Član 7.
(Izuzeci od patentibilnosti)

(1) Patent ne može biti priznat za:

- a) izume životinjskih pasmina i biljnih sorti i bitno bioloških postupaka za dobivanje biljaka ili životinja, osim izuma nebioloških i mikrobioloških postupaka i proizvoda dobivenih tim postupcima kako je propisano u članu 6. stav (4) ovog zakona, pri čemu se, u smislu ovog zakona, pod mikrobiološkim postupkom podrazumijeva bilo koji postupak koji uključuje ili koji se provodi na mikrobiološkom materijalu ili čiji je proizvod mikrobiološki materijal,
- b) ljudsko tijelo, razne stepene njegovog oblikovanja i razvoja ili jednostavno otkriće jednog od njegovih elemenata, uključujući sekvencu ili djelimičnu sekvencu gena,
- c) izume koji se odnose na dijagnostičke ili hirurške postupke ili postupke liječenja koji se primjenjuju direktno na ljudskom ili životinjskom tijelu, osim proizvoda, posebno materija i smjesa koje se primjenjuju u navedenim postupcima.

(2) Izum koji se odnosi na element izoliran iz ljudskog tijela ili proizведен tehničkim postupkom, uključujući sekvencu ili djelimičnu sekvencu gena iz stava (1) tačka b) ovog člana, može biti patentibilan iako je strukturom jednak strukturi prirodnog elementa,

industrijska primjenjivost sekvence ili djelimične sekvence gena mora biti razotkrivena u prijavi patenta, kako je izvorno podnesena.

(3) Neće se smatrati patentibilnim izumi čije bi komercijalno iskorištavanje bilo suprotno javnom poretku ili moralu, ali ne samo zbog toga što je takvo iskorištavanje zabranjeno zakonom ili drugim propisom.

(4) Izumima iz stava (3) ovog člana smatraju se naročito:

- a) postupci kloniranja ljudskih bića,
- b) postupci za modificiranje genetičkog identiteta matičnih ćelija ljudskih bića,
- c) upotreba ljudskih embrija u industrijske ili komercijalne svrhe i
- d) postupci za modificiranje genetičkog identiteta životinja koji bi vjerovatno prouzrokovali njihovu patnju bez ikakve bitne medicinske koristi za čovjeka ili životinju, kao i životinje koje su rezultat takvih postupaka.

Član 8. (Novost izuma)

(1) Izum je nov ako nije obuhvaćen stanjem tehnike.

(2) Pod stanjem tehnike podrazumijeva se sve što je učinjeno dostupnim javnosti u svijetu, pisanim ili usmenim putem, upotrebori ili na bilo koji drugi način prije datuma podnošenja prijave patenta.

(3) U stanje tehnike uključen je i sadržaj svih prijava patenata koje imaju učinak u Bosni i Hercegovini, onakvih kako su podnesene, koje imaju raniji datum podnošenja od datuma prijave iz stava (2) ovog člana, a koje su objavljene tek na datum podnošenja prijave patenta iz stava (2) ovog člana ili nakon toga, na način predviđen ovim zakonom.

(4) Odredbe st. (1) do (3) ovog člana ne isključuju mogućnost zaštite patentom materije ili smjesa sadržanih u stanju tehnike, koje se primjenjuju u postupcima iz člana 7. stav (1) tačka c) ovog zakona pod uslovom da njihova primjena u navedenim postupcima nije sadržana u stanju tehnike.

(5) Smatra se da je izum obuhvaćen stanjem tehnike ako je postao dostupan javnosti objavljinjem, izlaganjem, prikazivanjem ili upotrebori na način koji stručnjacima omogućava da ga primijene.

Član 9. (Objave koje ne utiču na novost)

Novim se smatra izum koji je najviše šest mjeseci prije datuma podnošenja prijave patenta bio sadržan u stanju tehnike uslijed ili kao posljedica:

- a) očite zloupotrebe u pogledu podnosioca prijave patenta ili njegovog pravnog prednika ili,

b) izlaganja na službenoj ili službeno priznatoj izložbi u skladu s Konvencijom o međunarodnim izložbama potpisanoj u Parizu 22. novembra 1928. godine i revidiranoj posljednji put 30. novembra 1972. godine pod uslovom da podnositelj naznači u prijavi patenta prilikom njenog podnošenja da je izum bio izložen i da najkasnije u roku od četiri mjeseca od datuma podnošenja prijave podnese odgovarajuću potvrdu o izlaganju izuma.

Član 10.
(Inventivni nivo)

- (1) Smatra se da izum ima inventivni nivo ako rješenje određenog problema za stručnjaka iz odgovarajuće oblasti ne proizlazi na očigledan način iz stanja tehnike.
- (2) Prilikom ispitivanja da li izum ima inventivni nivo ne uzima se u obzir sadržaj prijava iz člana 8. stav (3) ovog zakona.

Član 11.
(Industrijska primjenjivost)

Smatra se da je izum industrijski primjenjiv ako je predmet izuma tehnički izvodljiv i ako se može proizvesti ili upotrijebiti u bilo kojoj oblasti industrije, uključujući i poljoprivredu.

DIO TREĆI - PRAVO NA ZAŠTITU IZUMA

Član 12.
(Izumitelj i prava izumitelja)

- (1) Izumitelj je lice koje je stvorilo izum svojim stvaralačkim radom.
- (2) Pravo na zaštitu izuma pripada izumitelju ili njegovom pravnom sljedniku.
- (3) Ako je izum nastao zajedničkim radom više izumitelja, pravo na patent pripada svim izumiteljima.

Član 13.
(Moralno pravo izumitelja)

- (1) Izumitelj ima moralno pravo u statusu izumitelja da bude naveden u prijavi patenta, svim ispravama koje se izdaju za priznati patent, te u odgovarajućim registrima.
- (2) Ako je izum koji se štiti ovim zakonom rezultat stvaralačkog rada više lica, u prijavi patenta i ispravama iz stava (1) ovog člana sva ta lica navode se kao izumitelji.

DIO ČETVRTI - POSTUPAK ZA PRIZNANJE PATENTA

Član 14.
(Ovlaštenja Instituta)

- (1) Postupak za sticanje, održavanje, prestanak i evidenciju prometa patenta, odnosno konsenzualnog patenta vodi Institut.

(2) Za oblast patenata Institut vodi sljedeće registre:

- a) Registar prijava patenata,
- b) Registar patenata.

(3) Protiv odluka Instituta donesenih u prvom stepenu dopuštena je žalba o kojoj odlučuje Komisija za žalbe Instituta. Postupak po žalbi bliže se uređuje provedbenim propisom.

(4) Protiv rješenja Instituta donesenog u drugom stepenu žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Sudu Bosne i Hercegovine.

Član 15.

(Takse i naknade posebnih troškova u postupku sticanja i održavanja prava)

(1) Za sve radnje u postupku sticanja, održavanja, evidencije prometa i prestanka patenta, kao i za pružanje informacionih usluga plaćaju se takse saglasno važećem propisu kojim se uređuju državne administrativne takse (u dalnjem tekstu: takse) i naknade posebnih troškova postupka (u dalnjem tekstu: troškovi postupka) u visini određenoj posebnom tarifom, koju donosi Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, na prijedlog direktora Instituta.

(2) Ako u postupku priznanja patenta takse i troškovi postupka ne budu plaćeni, prijava patenta smatraće se povučenom, a u slučaju neplaćanja taksi i troškova postupka za održavanje patenta i prava iz prijave patenta, to pravo prestaje važiti.

(3) Za podnošenje žalbe plaćaju se taksa i troškovi postupka u skladu s posebnim propisima. Ako taksa i troškovi postupka ne budu plaćeni prije isteka roka za žalbu, Institut će pozvati podnosioca da ih plati u roku od 15 dana. Ako taksa i troškovi postupka ne budu plaćeni, smatra se da žalba nije podnesena.

Član 16.

(Propisi koji se primjenjuju u postupku pred Institutom)

(1) Pitanja postupka koji se vodi pred Institutom bliže se uređuju propisima za provođenje ovog zakona (u dalnjem tekstu: provedbeni propis).

(2) Za pojedina pitanja koja nisu uređena ovim zakonom i provedbenim propisom primjenjivat će se odredbe Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07 i 93/09).

Član 17.

(Pokretanje postupka)

(1) Postupak za priznanje patenta pokreće se podnošenjem Institutu prijave za priznanje patenta (u dalnjem tekstu: prijava) u skladu s ovim zakonom i na način propisan provedbenim propisom.

(2) Prijave se uzimaju u postupak ispitivanja redoslijedom njihovog podnošenja.

(3) Izuzetno od odredbe stava (2) ovog člana, prijava se može ispitivati prema hitnom postupku u slučaju sudskog ili drugog spora u kojem završetak postupka po prijavi predstavlja rješenje prethodnog pitanja.

(4) Institut će provesti hitno ispitivanje na osnovu podnesenog obrazloženog zahtjeva s dokazima.

Član 18.
(Jedinstvo izuma)

(1) Za svaki izum podnosi se posebna prijava.

(2) Jednom prijavom može se zahtijevati zaštita za više izuma samo ako su ti izumi međusobno tako povezani da ostvaruju jedinstvenu izumiteljsku zamisao (jedinstvo izuma).

Član 19.
(Jezik prijave patenta)

(1) Prijava patenta mora biti sastavljena na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

(2) Ako je tekst prijave podnesen na stranom jeziku, Institutu se mora dostaviti prijevod teksta prijave na jedan od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

Član 20.
(Sadržaj prijave patenta)

(1) Prijava patenta mora sadržavati:

- a) zahtjev za priznanje patenta,
- b) opis izuma,
- c) jedan ili više patentnih zahtjeva,
- d) crteže na koje se pozivaju opis izuma i patentni zahtjevi,
- e) sažetak.

(2) Zahtjev iz stava (1) tačka a) ovog člana mora sadržavati:

- a) izričitu naznaku da se zahtijeva priznanje patenta,
- b) naziv izuma koji odražava njegovu bit,
- c) podatke o podnosiocu prijave,
- d) podatke o izumiocu, odnosno napomenu da izumitelj ne želi biti naveden u prijavi.

(3) Izum se mora opisom iz stava (1) tačka b) ovog člana otkriti na način dovoljno jasan i detaljan, tako da ga stručnjak iz odgovarajuće oblasti može izvesti. Ako se izum odnosi na živi biološki materijal i ako ga nije moguće primijeniti na osnovu opisa izuma, smatrat će se da opis izuma ispunjava uslov iz ovog stava ako je uzorak prirodno obnovljivog živog biološkog materijala deponiran u nadležnoj ustanovi najkasnije na datum podnošenja prijave patenta. Pod nadležnom ustanovom iz ovog stava podrazumijeva se ustanova koja je određena na osnovu Budimpeštanskog sporazuma o priznanju depozita mikroorganizama s ciljem postupka patentiranja, zaključenog 1977. godine, revidiranog 1980. godine.

(4) Patentnim zahtjevima iz stava (1) tačka c) ovog člana određuju se obim i predmet zaštite izuma. Oni moraju biti jasni, sažeti i u cijelosti potkrijepljeni opisom izuma i crtežima ako postoje. Patentni zahtjevi mogu biti nezavisni i zavisni. Nezavisni patentni zahtjevi sadržavaju nova bitna obilježja izuma. Zavisni patentni zahtjevi sadržavaju specifična obilježja izuma koji je određen u nezavisnom ili drugom zavisnom patentnom zahtjevu.

(5) Sažetak iz stava (1) tačka e) ovog člana je kratak sadržaj suštine izuma koji služi isključivo u svrhu tehničkog informiranja i nema uticaja na obim tražene zaštite.

(6) Smatra se da je prijava patenta uredna ako zadovoljava uslove iz stava (1) ovog člana.

(7) Sastojci prijave patenta navedeni u stavu (1) tač. b) do e) ovog člana smatraju se tekstom prijave.

(8) Sastojci iz stava (1) ovog člana i dodaci koji se dostavljaju uz prijavu podnose se na način i u broju primjeraka koji su određeni provedbenim propisom.

Član 21.
(Izjava izumitelja)

(1) Ako izumitelj ne želi da njegovo ime bude navedeno u zahtjevu za priznanje patenta, kao ni u drugim aktima propisanim ovim zakonom, podnositac prijave dužan je, uz zahtjev za priznanje patenta, a najkasnije u roku od tri mjeseca od datuma podnošenja prijave, dostaviti Institutu pisanu izjavu izumitelja o tome.

(2) Izumitelj može tokom postupka, a najkasnije do objavljivanja prijave patenta, povući svoju izjavu da ne želi da mu ime bude navedeno u prijavi, kao ni u drugim ispravama propisanim ovim zakonom.

Član 22.
(Datum podnošenja prijave)

Za priznanje datuma podnošenja prijave potrebno je da prijava podnesena Institutu na taj datum sadrži sljedeće:

- a) izričitu naznaku da se zahtijeva priznanje patenta,
- b) podatke o podnosiocu prijave,
- c) dio prijave koji na prvi pogled izgleda kao opis izuma, iako taj opis ne zadovoljava sve uslove propisane ovim zakonom i provedbenim propisom.

Član 23.
(Razdvajanje prijave)

- (1) Podnositelj prijave može sam ili na zahtjev Instituta podijeliti predmet prijave patenta kojoj je utvrđen datum podnošenja (prvobitna prijava) na dvije ili više prijave (izdvojena prijava) i na osnovu svake od njih nastaviti samostalni postupak, o čemu Institut donosi zaključak.
- (2) Predmet zaštite izdvojene prijave ne smije izlaziti van obima zaštite prvobitno podnesene prijave.
- (3) Podjela prvobitne prijave patenta dopuštena je do donošenja rješenja o zahtjevu za priznanje patenta.
- (4) Izdvojena prijava zadržava datum podnošenja prvobitne prijave i, ako za to ima osnova u smislu odredbe člana 24. ovog zakona, uživa pravo prvenstva prvobitne prijave patenta.

Član 24.
(Pravo prvenstva)

- (1) Od datuma koji je utvrđen kao datum podnošenja prijave patenta iz člana 22. ovog zakona, pod uslovom da je prijava objavljena u skladu s odredbama člana 37. ovoga zakona, podnositelj prijave ima pravo prvenstva u pogledu svakog drugog podnosioca koji za isti izum podnese prijavu kasnije.
- (2) Prvenstvo vrijedi od datuma podnošenja prijave patenta Institutu, osim u slučaju kad su zadovoljeni uslovi za priznanje prava prvenstva iz člana 25. ovog zakona.

Član 25.
(Unijsko pravo prvenstva)

- (1) Svakom fizičkom ili pravnom licu koje u nekoj državi članici Pariske unije za zaštitu industrijskog vlasništva (u dalnjem tekstu: Pariska unija), odnosno državi članici Svjetske trgovinske organizacije (u dalnjem tekstu: WTO) podnese urednu prijavu za isti izum priznat će se pravo prvenstva u Bosni i Hercegovini, ako to zatraži u roku od 12 mjeseci računajući od dana podnošenja prve prijave.
- (2) Urednom prijavom iz stava (1) ovog člana smatra se prijava čiji je datum podnošenja utvrđen u skladu s nacionalnim zakonodavstvom države članice Pariske unije ili članice WTO-a u kojoj je podnesena, ili u skladu s međunarodnim ugovorom zaključenim između država članica bez obzira na njenu kasniju pravnu sudbinu.
- (3) Kasnija prijava patenta koja je podnesena u istoj ili za istu državu smatrati će se prvom prijavom za potrebe utvrđivanja prava prvenstva u onom dijelu koji se odnosi na predmet izuma prve prijave ako je na datum podnošenja kasnije prijave prva prijava, koja je služila za utvrđivanje prava prvenstva, povučena, odbijena ili odbačena prije nego što je postala dostupna javnosti i nije proizvela nikakve pravne učinke. Prva prijava patenta ne može više služiti kao osnova za zahtijevanje prava prvenstva.

Član 26.
(Zahtjev za priznanje prava prvenstva)

- (1) Podnositac prijave patenta koji se u Bosni i Hercegovini namjerava koristiti pravom prvenstva iz člana 25. ovog zakona dužan je Institutu podnijeti:
- a) zahtjev za priznanje prava prvenstva koji sadržava bitne podatke o prvoj prijavi čije se prvenstvo zahtijeva (broj i datum podnošenja prijave, državu članicu Pariske unije ili članicu WTO-a u kojoj je ili za koju je prijava podnesena) najkasnije do isteka roka od dva mjeseca od datuma podnošenja prijave u Bosni i Hercegovini i
  - b) prijepis prve prijave ovjeren od nadležnog organa države članice Pariske unije ili članice WTO-a u kojoj je ili za koju je prijava podnesena najkasnije do isteka roka od tri mjeseca od datuma podnošenja zahtjeva za priznanje prava prvenstva, ili četiri mjeseca od datuma podnošenja prijave patenta u Bosni i Hercegovini, ili 16 mjeseci od najranijeg datuma zahtijevanih prvenstava, zavisno od toga koji od navedenih rokova ranije ističe.
- (2) Ako je prijava patenta za koju se zahtijeva pravo prvenstva iz prve prijave podnesena na datum koji je kasniji od datuma na koji istječe period prvenstva iz člana 25. stav (1) ovog zakona, podnositac prijave patenta može podnijeti zahtjev za obnavljanje prava prvenstva.
- (3) Zahtjev iz stava (2) ovog člana može se podnijeti u roku od dva mjeseca od datuma isticanja perioda prvenstva.
- (4) Institut će usvojiti zahtjev za obnavljanje prava prvenstva pod uslovom da podnositac:
- a) navede razloge koji potvrđuju da je do propuštanja roka u kojem se priznaje period prvenstva došlo uprkos dužnoj pažnji koju su zahtijevale okolnosti i
  - b) plati takse i troškove postupka iz člana 15. ovog zakona.
- (5) Institut obavještava podnosioca o razlozima zbog kojih zahtjev za obnavljanje prava prvenstva namjerava odbiti u cijelosti ili djelimično, te ga poziva da se u roku od mjesec dana od dana primanja poziva izjasni o tim razlozima.

Član 27.
(Ispravak ili dopuna zahtjeva za priznanje prava prvenstva)

- (1) Podnositac prijave patenta može podnijeti zahtjev za ispravak ili dopunu zahtjeva za priznanje prava prvenstva u roku od 16 mjeseci od datuma prava prvenstva ili, ako bi ispravak ili dopuna prouzrokovala promjenu datuma prava prvenstva, u roku od 16 mjeseci od tako promijjenjenog datuma prvenstva, koje god od šesnaestomjesečnog perioda ističe prije, pod uslovom da je takav zahtjev podnesen u roku od četiri mjeseca od datuma podnošenja prijave patenta.
- (2) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana, podnositac je dužan platiti takse i troškove postupka iz člana 15. ovog zakona. Ako u propisanom roku podnositac ne plati takse i troškove postupka, zahtjev se odbacuje zaključkom.

(3) Ako je radi ispravke ili dopune zahtjeva za priznanje prava prvenstva promijenjen datum prava prvenstva koje se zahtijeva, rokovi se računaju od promijenjenog datuma prvenstva.

Član 28.

(Ograničenja pri priznanju prava prvenstva)

Zahtjevi iz člana 26. stav (2) i člana 27. stav (1) ovog zakona ne mogu se podnijeti nakon što je podnositelj prijave patent podnio zahtjev za objavljivanje prijave u skladu s članom 37. stav (2) ovog zakona, osim ako je takav zahtjev za objavljivanje povučen prije završetka tehničkih priprema za objavljivanje prijave.

Član 29.

(Zahtjev za priznanje višestrukog prava prvenstva)

Podnositelj prijave može zahtijevati priznanje višestrukog prava prvenstva na osnovu više raniјe podnesenih prijava u jednoj ili više zemalja članica Pariske unije ili WTO-a pod uslovima iz člana 25. ovog zakona.

Član 30.

(Obilježja izuma na koje se odnosi zahtjev za priznanje prava prvenstva)

(1) Zahtjev za priznanje prava prvenstva može se odnositi samo na ona obilježja izuma koja su sadržana u prvoj prijavi ili prijavama čije se prvenstvo zahtijeva.

(2) Ako se pojedina obilježja izuma na koje se odnosi zahtjev za priznanje prava prvenstva ne nalaze u patentnim zahtjevima sadržanim u prvoj prijavi, odnosno prijavama, pravo prvenstva priznat će se ukoliko se ta obilježja mogu utvrditi iz svih sastavnih dijelova prijave.

Član 31.

(Datum priznatog prava prvenstva)

Prilikom primjene odredbi člana 8. st. (2) i (3) i člana 24. stav (1) ovog zakona kao datum podnošenja prijave patentu Institutu smatra se datum priznatog prava prvenstva.

POGLAVLJE I. FORMALNO ISPITIVANJE PRIJAVE

Član 32.

(Postupak po prijavi nakon podnošenja)

(1) Nakon primanja prijave patentu, Institut ispituje:

- a) da li prijava ispunjava uslove za priznanje datuma podnošenja iz člana 22. ovog zakona,
- b) da li su plaćene taksa i troškovi postupka za podnošenje prijave u skladu sa članom 15. ovog zakona za podnošenje prijave,
- c) da li je podnesen prijevod prijave na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, ako je prijava sastavljena na stranom jeziku,
- d) da li su podneseni crteži iz člana 20. stav (1) tačka d) ovog zakona,

e) da li zastupa podnosioca prijave iz člana 5. stav (3) ovog zakona lice koje se može baviti zastupanjem u skladu s članom 5. stav (1) ovog zakona.

(2) Ako prijava ne ispunjava uslove za priznanje datuma podnošenja iz člana 22. ovog zakona, Institut poziva podnosioca da u roku od mjesec dana od dana primanja poziva ukloni nedostatke izričito navedene u pozivu.

(3) Ako podnositelj ne postupi u skladu s pozivom Instituta u roku iz stava (2) ovog člana, prijava patenta odbacuje se zaključkom.

(4) Ako podnositelj ukloni nedostatke u roku iz stava (2) ovog člana, Institut donosi zaključak kojim se datum primanja zahtijevanih ispravaka utvrđuje kao datum podnošenja prijave patenta.

(5) Kad se u prijavi patenta poziva na crteže koji nisu sadržani u prijavi, Institut poziva podnosioca prijave da dostavi crteže u roku od mjesec dana od dana primanja poziva. Ako podnositelj postupi po pozivu Instituta, datumom podnošenja prijave smarat će se datum kada je Institut zaprimio crteže. Ako crteži ne budu dostavljeni, smarat će se da se podnositelj prijave na njih nije ni pozvao.

(6) Institut poziva podnosioca prijave koji nije platio taksu i troškove postupka, odnosno nije dostavio prijevod prijave patenta na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, da te nedostatke ukloni u roku od mjesec dana od dana primanja poziva.

(7) Na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave Institut može produžiti rokove propisane ovim članom za period koji smatra opravdanim, ali ne više od tri mjeseca.

(8) Ako podnositelj ne postupi po pozivu Instituta iz člana 6. ovog zakona, prijava patenta kojoj je utvrđen datum podnošenja smarat će se povučenom o čemu se donosi poseban zaključak o obustavi postupka.

Član 33.
(Upis prijave u registar)

(1) Prijava patenta kojoj je zaključkom utvrđen datum podnošenja upisuje se u Registar prijava patenata, koji u elektronskoj formi vodi Institut.

(2) Ako utvrdi da je u Registar iz stava (1) ovog člana upisana prijava koja ne ispunjava uslove iz člana 22. stav (1) ovog zakona, Institut će o brisanju takve prijave iz Registra odlučiti zaključkom.

(3) Sadržaj i način vođenja Registra prijava patenata bliže se uređuju provedbenim propisom.

Član 34.
(Uvjerenje o pravu prvenstva)

(1) Na zahtjev podnosioca prijave Institut izdaje uvjerenje o pravu prvenstva prijave.

(2) Uslovi i postupak izdavanja, te sadržaj uvjerenja iz stava (1) ovog člana bliže se uređuju provedbenim propisom.

Član 35.

(Ispitivanje prepostavki za objavljivanje prijave patenta)

(1) Ispitivanjem prepostavki za objavljivanje prijave patenta utvrđuje se da li prijava ispunjava sljedeće uslove:

- a) da li sadržava sve dijelove iz člana 20. ovog zakona sastavljene na propisani način i potrebne dodatke propisane ovim zakonom,
- b) da li je naznačen izumitelj,
- c) da li je podnesen uredan zahtjev za priznanje prava prvenstva u smislu člana 24. ovog zakona, ako je priznanje prava prvenstva zahtijevano.

(2) Ako se provedenim ispitivanjem utvrdi da nisu ispunjeni uslovi iz stava (1) ovog člana, Institut poziva podnosioca da u primjerenom roku ukloni nedostatke izričito navedene u pozivu. Taj rok ne može biti kraći od jednog ni duži od tri mjeseca od dana primanja poziva.

(3) Na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave, Institut može produžiti rok iz stava (2) ovog člana za vrijeme koje smatra opravdanim.

(4) Ako podnositelj u određenom roku ne ukloni nedostatke iz stava (1) ovog člana, Institut donosi zaključak o odbacivanju prijave patenta.

(5) Institut neće priznati pravo prvenstva ako podnositelj ne postupi u skladu s pozivom iz stava (2) ovoga člana u pogledu uređivanja zahtjeva za pravo prvenstva.

Član 36.

(Naknadne izmjene u prijavi)

(1) Prijava patenta kojoj je utvrđen datum podnošenja ne može se naknadno izmijeniti proširenjem obima zaštite predmeta prijave.

(2) Izmjene i dopune podataka sadržanih u prijavi kojima se ne proširuje obim zaštite mogu se vršiti do okončanja postupka.

Član 37.

(Način i sadržaj objavljivanja prijave patenta)

(1) Prijava patenta, za koju je ispitivanjem utvrđeno da ispunjava sve uslove iz člana 35. ovog zakona, o čemu Institut donosi zaključak, objavljuje se u "Službenom glasniku Instituta" (u dalnjem tekstu: službeno glasilo) nakon isteka 18 mjeseci od datuma podnošenja, odnosno od datuma priznatog prava prvenstva, čime postaje dostupna javnosti.

(2) Prijava patenta iz stava (1) ovog člana može se objaviti na zahtjev podnosioca i prije isteka navedenog roka, ali ne prije isteka roka od tri mjeseca od datuma podnošenja Institutu.

(3) Prijava patenta koja je, uprkos tome što je bila povučena ili se smatrala povučenom, objavljena ili na koji drugi način od Instituta učinjena dostupnom javnosti, ne ulazi u stanje tehnike.

(4) Sadržaj objavljanja prijave patenta bliže se uređuje provedbenim propisom.

POGLAVLJE II. POSTUPAK NAKON OBJAVLJIVANJA PRIJAVE PATENTA

Član 38. (Zahtjevi)

(1) Podnositelj može, u roku od šest mjeseci od datuma objavljanja prijave patenta u službenom glasilu, podnijeti zahtjev za:

- a) priznanje patenta provođenjem postupka potpunog ispitivanja prijave patenta, ili
- b) priznanje patenta na osnovu prihvaćenih podnesenih rezultata potpunog ispitivanja prijave patenta,
- c) odgodu provođenja postupka potpunog ispitivanja prijave patenta i dodjelu konsenzualnog patenta.

(2) Ako u propisanom roku nije podnesen jedan od zahtjeva iz stava (1) ovog člana i plaćene taksa i troškovi postupka u skladu s članom 15. ovog zakona, prijava patenta smatra se povučenom i Institut donosi zaključak o obustavljanju postupka za priznanje patenta.

(3) Sadržaj zahtjeva iz stava (1) ovog člana bliže se uređuje provedbenim propisom.

Član 39. (Postupak potpunog ispitivanja)

(1) Potpunim ispitivanjem prijave patenta utvrđuje se da li izum zadovoljava sve uslove za priznanje patenta, tj. da li je predmet prijave izum:

- a) koji nije isključen iz zaštite patentom u skladu s članom 6. stav (6), odnosno članom 7. ovog zakona,
- b) koji je u skladu s pravilom o jedinstvu izuma iz člana 18. ovog zakona,
- c) koji je u prijavi otkriven u skladu s članom 20. stav (3) ovog zakona,
- d) koji je nov u skladu s čl. 8. i 9. ovog zakona, ima inventivni nivo u skladu s članom 10. ovog zakona i koji je industrijski primjenjiv u skladu s članom 11. ovog zakona.

(2) Postupak potpunog ispitivanja prijave iz stava (1) ovog člana Institut može provesti u potpunosti ili djelimično u pravilu u saradnji s patentnim uredima iz člana 32. Ugovora o saradnji u oblasti patenata (PCT), kao i patentnim uredima drugih zemalja koji provode postupak potpunog ispitivanja i s kojima Institut o tome ima sklopljen ugovor o saradnji.

Član 40.

(Podnošenje rezultata potpunog ispitivanja priznatog patenta)

- (1) Zahtjev za priznanje patenta prihvatanjem rezultata potpunog ispitivanja priznatog patenta u skladu s članom 38. stav (1) tačka b) ovog zakona može se podnijeti samo ako je prijava patenta za isti izum podnesena jednom ili većem broju patentnih ureda.
- (2) Uredi iz stava (1) ovog člana su uredi koji provode postupak potpunog ispitivanja s kojima u trenutku podnošenja zahtjeva iz člana 38. stav (1) tačka b) ovog zakona Institut o tome ima potpisani ugovor o saradnji, te državni i međudržavni uredi koji na osnovu člana 32. Ugovora o saradnji u oblasti patenata (PCT) imaju status ovlaštenog organa za međunarodno prethodno ispitivanje međunarodnih prijava patenata.
- (3) Podnositelj zahtjeva iz člana 38. stav (1) tačka b) ovog zakona obavezan je da uz zahtjev priloži potpisani izjavu da će dokaz o rezultatu postupka potpunog ispitivanja provedenog u jednom od ureda iz stava (2) ovog člana dostaviti u roku od šest mjeseci od dana priznanja patenta od ureda iz stava (2) ovog člana, a najkasnije pet godina od datuma podnošenja zahtjeva iz člana 38. stav (1) tačka b) ovog zakona.
- (4) Na osnovu obrazloženog zahtjeva podnosioca prijave i priloženih dokaza, Institut može produžiti rok iz stava (3) ovog člana.
- (5) Ako podnositelj prijave u propisanom roku ne dostavi rezultate provedenog postupka potpunog ispitivanja koji su Institutu dovoljni za donošenje rješenja u pogledu zahtjeva za priznanje patenta, prijava se smatra povučenom i Institut donosi zaključak o obustavljanju postupka.
- (6) Institut donosi rješenje po zahtjevu za priznanje patenta ako su zadovoljeni uslovi iz člana 39. stav (1) ovog zakona na osnovu uzimanja u obzir dostavljenih rezultata postupka potpunog ispitivanja.
- (7) Dokumenti koje podnositelj treba dostaviti kao dokaz o rezultatu postupka potpunog ispitivanja provedenog od ureda iz stava (2) ovog člana bliže se određuju provedbenim propisom.

Član 41.

(Konsenzualni patent)

- (1) Zahtjev za dodjelu konsenzualnog patenta iz člana 38. stav (1) tačka c) ovog zakona objavljuje se u službenom glasilu.
- (2) Način i sadržaj objave iz stava (1) ovog člana bliže se uređuju provedbenim propisom.

Član 42.

(Prigovor na zahtjev za dodjelu konsenzualnog patenta)

- (1) Svako fizičko ili pravno lice može u roku od šest mjeseci nakon objavljivanja zahtjeva iz člana 41. ovog zakona Institutu podnijeti prigovor protiv dodjele konsenzualnog patenta, ili podnijeti zahtjev Institutu za provođenje postupka potpunog ispitivanja u skladu s članom 39. ovoga zakona.

(2) Prigovoru iz stava (1) ovog člana prilaže se dokaz o plaćenim troškovima postupka za prigovor, koji iznosi jednu trećinu troškova postupka potpunog ispitivanja, u skladu s članom 15. ovog zakona.

(3) Zahtjevu za provođenje postupka potpunog ispitivanja iz stava (1) ovog člana prilaže se dokaz o plaćenim troškovima postupka za provođenje postupka potpunog ispitivanja, u skladu s članom 15. ovog zakona.

(4) Ako je podnesen prigovor na zahtjev za dodjelu konsenzualnog patenta ili zahtjev za provođenje postupka potpunog ispitivanja i ako su za njih plaćene propisane takse i troškovi postupka, Institut o tome bez odgadanja obaveštava podnosioca zahtjeva za priznanje konsenzualnog patenta.

(5) Podnositelj zahtjeva za dodjelu konsenzualnog patenta može u roku od šest mjeseci od primanja obavještenja o prigovoru podnesenom u skladu sa stavom (1) ovog člana podnijeti zahtjev za priznanje patenta provođenjem postupka potpunog ispitivanja u skladu s članom 39. stav (1) tačka a) ovog zakona, pri čemu je dužan platiti razliku između uplaćene takse za podnošenje prigovora i takse propisane za provođenje postupka potpunog ispitivanja, u skladu s članom 15. ovog zakona.

(6) Ako podnositelj zahtjeva za dodjelu konsenzualnog patenta ne postupi u skladu sa stavom (5) ovog člana, Institut će odbaciti prijavu patenta zaključkom.

(7) Za sve vrijeme trajanja konsenzualnog patenta njegov nosilac, kao i svako drugo fizičko ili pravno lice mogu podnijeti zahtjev za provođenje postupka potpunog ispitivanja navedene prijave patenta, a postupak se provodi u skladu s članom 39. ovog zakona pod uslovom da su plaćeni taksa i troškovi postupka u skladu s članom 15. ovog zakona.

(8) Sadržaj prigovora iz stava (1) ovog člana bliže se uređuje provedbenim propisom.

Član 43. (Odbijanje zahtjeva za priznanje patenta)

(1) Zahtjev za priznanje patenta odbija se ako je:

a) provođenjem postupka iz čl. 39. i 40. ovog zakona utvrđeno da prijava patenta ne zadovoljava uslove za priznanje patenta iz člana 39. stav (1) ovog zakona, ili

b) utvrđeno na prvi pogled da zahtjev za priznanje konsenzualnog patenta ne zadovoljava uslove iz člana 39. stav (1) tač. a), b) i c) ovog zakona u kojim slučajevima Institut u pisanoj formi izvještava podnosioca prijave o razlozima zbog kojih se patent ne može priznati i poziva ga da se u pisanoj formi izjasni o navedenim razlozima u određenom roku, koji ne može biti kraći od mjesec dana ni duži od dva mjeseca od dana primanja poziva.

(2) Rok iz stava (1) ovog člana Institut može produžiti na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave, ali ne duže od 90 dana.

(3) Ako podnositelj prijave ne postupi u skladu s pozivom iz stava (1) ovog člana, Institut donosi rješenje o odbijanju patenta.

Član 44.
(Priznanje patenta, odnosno dodjela konsenzualnog patenta)

- (1) Institut donosi rješenje o priznanju patenta, odnosno konsenzualnog patenta ako prijava patenta, odnosno konsenzualnog patenta:
  - a) zadovoljava sve uslove za priznanje patenta iz člana 39. stav (1) ovog zakona, ili
  - b) zadovoljava uslove iz člana 39. stav (1) tač. a), b) i c) ovog zakona za dodjelu konsenzualnog patenta i ako nije podnesen prigovor u skladu s članom 42. ovog zakona.
- (2) Institut dostavlja podnosiocu tekst prijave patenta za koju namjerava priznati patent i poziva ga da u roku od mjesec dana od dana prijema poziva podnese pisano određenje na dostavljeni tekst patentnih zahtjeva.
- (3) Ako podnositelj u roku iz stava (2) ovog člana ne postupi u skladu s pozivom, smatra se kao da je dostavio određenje o slaganju s dostavljenim tekstrom i Institut donosi rješenje o priznanju patenta.
- (4) Ako podnositelj prijave patenta pravovremeno dostavi Institutu pisano određenje o neslaganju s tekstrom prijave iz stava (2) ovog člana, obavezan je navesti razloge i Institutu dostaviti svoj prijedlog izmijenjenog teksta patentnih zahtjeva.
- (5) Ako Institut prihvati podnosiocene razloge i izmijenjeni tekst patentnih zahtjeva iz stava (4) ovog člana, donosi rješenje o priznanju patenta prema tekstu patentnih zahtjeva koje je prihvatio.
- (6) Institut donosi rješenje iz st. (3) i (5) ovog člana pod uslovom da su plaćeni takse i troškovi postupka u skladu s članom 15. ovog zakona za: održavanje patenta i štampanje objavljivanja patenta.

Član 45.
(Upisivanje patenta u registar)

- (1) Podaci iz rješenja o priznanju patenta, odnosno dodjeli konsenzualnog patenta, s datumom donošenja rješenja upisuju se u Registrar patenata, koji u elektronskoj formi vodi Institut.
- (2) Podaci iz rješenja o odbijanju prijave patenta upisuju se u Registrar prijava patenata.
- (3) Sadržaj i način vođenja Registra patenata uređuju se provedbenim propisom.

Član 46.
(Isprava o patentu)

- (1) Nosiocu patenta izdaje se isprava o patentu, a nosiocu konsenzualnog patenta izdaje se isprava o konsenzualnom patentu.
- (2) Isprava iz stava (1) ovog člana izdaje se na zahtjev nosioca i po uplati troškova postupka.

(3) Sadržaj i oblik isprave iz stava (1) ovog člana bliže se uređuju provedbenim propisom.

Član 47.
(Patentni spis)

- (1) Nosiocu patentu izdaje se patentni spis, koji se za konsenzualni patent označava nazivom: spis konsenzualnog patentu.
- (2) Spis iz stava (1) ovog člana izdaje se na zahtjev nosioca i po uplati troškova postupka.
- (3) Sadržaj i oblik spisa iz stava (1) ovoga člana bliže se uređuju provedbenim propisom.

Član 48.
(Objavljivanje podatka o priznanju patenta)

(1) Podatak o priznatom patentu, odnosno dodijeljenom konsenzualnom patentu objavljuje se u službenom glasilu. Rješenje o priznanju patentu, odnosno dodjeli konsenzualnog patentu ima učinak od datuma objavljivanja podatka o priznatom patentu, odnosno dodjeli konsenzualnog patentu.

(2) Sadržaj objave iz stava (1) ovog člana bliže se uređuje provedbenim propisom.

**POGLAVLJE III. NASTAVAK POSTUPKA I PONOVNO USPOSTAVLJANJE
PRAVA**

Član 49.
(Nastavak postupka)

(1) Ako je podnositelj prijave ili nosilac patentu, odnosno konsenzualnog patentu propustio u roku propisanim ovim zakonom izvršiti neku radnju u postupku pred Institutom, čega je direktna posljedica gubitak prava iz prijave patentu ili patentu, odnosno konsenzualnog patentu, može podnijeti zahtjev za nastavak postupka. Institut će dopustiti nastavak postupka pod uvjetom da podnositelj:

a) podnese zahtjev za nastavak postupka i izvrši sve propuštene radnje u roku iz stava (2) ovog člana,

b) uplati taksu i troškove postupka u skladu s članom 15. ovog zakona.

(2) Rok za podnošenje zahtjeva, odnosno izvršenje propuštenih radnji iz stava (1) ovog člana ne može biti duži od dva mjeseca od datuma isteka roka propisanog ovim zakonom i nastanka pravnih posljedica iz stava (1) ovog člana.

(3) Ako propuštene radnje nisu izvršene u roku iz stava (2) ovog člana, ili ako nisu plaćene takse i troškovi postupka iz člana 15. ovog zakona, smatraće se da zahtjev za nastavak postupka nije ni podnesen, o čemu Institut donosi zaključak.

(4) Zahtjev za nastavak postupka ne može se podnijeti ako je propušten rok:

a) iz stava (2) ovog člana,

- b) za podnošenje zahtjeva iz čl. 26. i 27. ovog zakona,
- c) za podnošenje prijedloga iz člana 50. ovog zakona,
- d) za sve radnje u žalbenom postupku,
- e) za sve radnje u postupcima pred Institutom u kojima učestvuje više stranaka.

(5) Sadržaj zahtjeva, uslovi i postupak po zahtjevu iz stava (1) ovog člana bliže se uređuju provedbenim propisima.

Član 50.
(Ponovno uspostavljanje prava)

(1) Ako je podnositelj prijave ili nosilac patenta, odnosno konsenzualnog patenta, i pored dužne pažnje koju su zahtijevale okolnosti, propustio u roku propisanom ovim zakonom izvršiti neku radnju u postupku pred Institutom, što je za direktnu posljedicu imalo gubitak prava iz prijave patenta ili patenta, odnosno konsenzualnog patenta, Institut će dopustiti ponovno uspostavljanje prava pod uslovom da podnositelj:

- a) podnese prijedlog za ponovno uspostavljanje prava,
- b) iznese okolnosti zbog kojih je bio spriječen u roku izvršiti propuštenu radnju,
- c) uplati taksu i troškove postupka u skladu s članom 15. ovog zakona.

O dopuštenju za ponovno uspostavljanje prava Institut donosi zaključak.

(2) Prijedlog za ponovno uspostavljanje prava podnosi se u roku od tri mjeseca, računajući od dana kad je prestao razlog koji je prouzrokovao propuštanje, a ako je podnositelj kasnije saznao za propuštanje, onda od dana kad je to saznao.

(3) Nakon isteka godine dana od datuma propuštanja roka, prijedlog iz stava (1) ovog člana ne može se podnijeti.

(4) Ako Institut utvrdi da je prijedlog iz stava (1) ovog člana neopravдан, te ga namjerava odbiti u cijelosti ili djelimično, o razlozima odbijanja prethodno obavještava podnositelja prijedloga, te ga poziva da se u roku od mjesec dana od dana primanja poziva izjasni o tim razlozima. O odbijanju prijedloga za ponovno uspostavljanje prava Institut donosi zaključak.

(5) Prijedlog za ponovno uspostavljanje prava ne može se podnijeti zbog propuštanja roka za sljedeće radnje:

- a) podnošenje prijedloga iz stava (1) ovog člana,
- b) podnošenje zahtjeva za produženje roka,
- c) podnošenje zahtjeva iz čl. 26. i 27. ovog zakona,
- d) podnošenje jednog od zahtjeva iz člana 38. ovog zakona,

- e) podnošenje prigovora iz člana 42. stav (3) ovog zakona,
- f) podnošenje zahtjeva iz člana 49. ovog zakona,
- g) podnošenje prijevoda iz člana 32. ovog zakona,
- h) za sve radnje u žalbenom postupku,
- i) sve radnje u postupcima pred Institutom u kojima učestvuje više stranaka.

(6) Svako lice koje je u dobroj vjeri iskorištavalo ili obavilo stvarne i ozbiljne pripreme za iskorištavanje izuma koji je predmet objavljenе prijave, u periodu između gubitka prava iz stava (1) ovog člana i objavlјivanja podatka o prihvatanju prijedloga za ponovno uspostavljanje prava, može bez obaveze plaćanja naknade štete nastaviti takvo iskorištavanje radi vlastitog poslovanja i potreba vezanih za takvo poslovanje.

(7) Sadržaj prijedloga, uslovi i postupak po prijedlogu iz stava (1) ovog člana, kao i objavlјivanje podatka o ponovnom uspostavljanju prava bliže se uređuju provedbenim propisom.

POGLAVLJE IV. UPISIVANJE PROMJENE, IZVOD, UVID U SPIS, ISPRAVAK GREŠKE

Član 51.

(Upisivanje promjene u registar)

- (1) O zahtjevu stranke za upisivanje promjene u Registar prijava patenata, odnosno Registar patenata, Institut odlučuje rješenjem.
- (2) Upisana promjena koja se odnosi na objavlјenu prijavu patenta i na patent objavljuje se u službenom glasilu Instituta.
- (3) Postupak upisivanja promjene u registar Instituta i njihovo objavlјivanje u službenom glasilu, te plaćanje taksi i troškova postupka bliže se uređuju provedbenim propisom.

Član 52.

(Izvod iz registra)

- (1) Na zahtjev fizičkog ili pravnog lica, Institut izdaje izvod iz Registra prijava patenata, odnosno Registra patenata.
- (2) Način izdavanja i sadržaj izvoda bliže se uređuju provedbenim propisom.

Član 53.

(Uvid u spis)

- (1) Na zahtjev fizičkog ili pravnog lica, Institut će učiniti dostupnim zatražene tekstove objavljenih prijava patenata, kao i patentne spise.

(2) Institut može prije objavljivanja prijave patenta u službenom glasilu zainteresiranom fizičkom i pravnom licu na njegov zahtjev dostaviti sljedeće podatke: broj prijave, podatke o podnosiocu prijave, naziv izuma, te datum podnošenja prijave, odnosno u slučaju da je zatraženo pravo prvenstva, naznaku države ili organizacije kojoj je podnesena prva prijava s njenim brojem i datumom podnošenja.

(3) Sastojci patentnog spisa, te način i sadržaj pružanja ovih usluga, kao i naknada troškova uređuju se provedbenim propisom.

Član 54.
(Ispravka greške u dokumentima)

(1) Jezičke greške, greške u pisanju, kao i druge slične neispravnosti u dokumentima ispravit će se na zahtjev podnosioca prijave, nosioca patenta, odnosno nosioca konsenzualnog patenta, ili po službenoj dužnosti, o čemu Institut donosi zaključak.

(2) Postupak ispravke greške, objavljivanje određene ispravke u službenom glasilu, te plaćanje taksi i troškova postupka bliže se uređuju provedbenim propisom.

DIO PETI - TRAJANJE, ODRŽAVANJE I PRESTANAK PATENTA

Član 55.
(Trajanje patenta)

(1) Patent traje 20 godina, računajući od datuma podnošenja prijave patenta.

(2) Konsenzualni patent traje deset godina, računajući od datuma podnošenja prijave.

Član 56.
(Održavanje patenta)

(1) Za održavanje prava iz prijave i priznatog patenta, odnosno konsenzualnog patenta plaćaju se propisana godišnja taksa i troškovi postupka na način propisan posebnim propisom.

(2) Godišnja taksa i troškovi postupka iz stava (1) ovog člana plaćaju se za treću i svaku sljedeću godinu, računajući od datuma podnošenja prijave.

(3) Godišnja taksa i troškovi postupka iz stava (1) ovog člana za pojedinu godinu treba da budu plaćeni u roku koji dospijeva prije isteka godine koja prethodi.

(4) Ako nosilac patenta, odnosno konsenzualnog patenta ne plati taksu i troškove postupka u skladu sa stavom (2), a u roku iz stava (3) ovog člana, može ih platiti uvećane za 50% u dodatnom roku od šest mjeseci.

(5) Institut će obavijestiti nosioca patenta, odnosno konsenzualnog patenta, kao i podnosioca prijave o propuštanju roka za plaćanje godišnje takse i troškova postupka za održavanje patenta i prava iz prijave patenta s navođenjem posljedica njihovog neplaćanja, te na mogućnost plaćanja u dodatnom roku prema stavu (4) ovoga člana.

(6) Godišnje takse i troškovi postupka iz stava (1) ovog člana ne mogu se uredno platiti ranije od godinu dana prije njihovog dospijeća na naplatu.

(7) Ako podnositelj prijave patenta pravovremeno ne plati propisanu taksu i troškove postupka za održavanje prava iz prijave, Institut donosi zaključak o odbacivanju prijave.

Član 57.

(Razlozi za prestanak patenta)

(1) Ako nosilac patenta, odnosno konsenzualnog patenta uredno ne plati propisanu taksu i troškove postupka za održavanje patenta, odnosno konsenzualnog patenta, on prestaje sljedećeg dana od dana isteka roka za plaćanje iz člana 56. stav (3) ovog zakona.

(2) Nosilac patenta, odnosno konsenzualnog patenta može se odreći patenta u cijelosti ili djelimično pisanom izjavom, o čemu Institut donosi zaključak. Učinci izjave o odricanju nastupaju sljedećeg dana od dana dostavljanja izjave Institutu.

(3) Ako je u Registru patenata upisano određeno pravo u korist trećeg lica, nosilac patenta, odnosno konsenzualnog patenta ne može se odreći patenta bez prethodno ovjerene pisane saglasnosti tog lica.

(4) Odricanje od patenta, odnosno konsenzualnog patenta upisuje se u Registar patenata i podatak o tome objavljuje u službenom glasilu.

(5) Patent, odnosno konsenzualni patent prestaje danom smrti nosioca, odnosno danom gubitka statusa pravnog lica, osim ako je prešao na nasljednike, odnosno pravne sljednike. Ova odredba analogno se primjenjuje i na svjedodžbu o dodatnoj zaštiti iz člana 58. stav (1) ovog zakona.

DIO ŠESTI - SVJEDODŽBA O DODATNOJ ZAŠTITI

Član 58.

(Pojam)

(1) Svjedodžba o dodatnoj zaštiti može se izdati u slučaju kada je osnovni patent priznat za lijek namijenjen ljudima ili životinjama ili za sredstvo za zaštitu bilja, za čije je stavljanje u promet potrebno prethodno odobrenje nadležnog organa.

(2) Osnovni patent je patent koji je nosilac odredio u postupku za dobivanje svjedodžbe o dodatnoj zaštiti i kojim se štiti proizvod kao takav ili postupak za dobivanje ili primjenu proizvoda.

(3) Postupak po zahtjevu za izdavanje svjedodžbe o dodatnoj zaštiti bliže će se urediti provedbenim propisom.

Član 59.

(Predmet i učinci zaštite)

(1) Predmet zaštite svjedodžbom je samo proizvod obuhvaćen odobrenjem za stavljanje u promet lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno sredstva za zaštitu bilja, i to za

svaku primjenu tog proizvoda kao lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno sredstva za zaštitu bilja koja je bila odobrena prije prestanka važenja svjedodžbe.

(2) Učinci svjedodžbe nastupaju odmah nakon zakonskog isteka roka trajanja osnovnog patentu.

(3) Svjedodžba o dodatnoj zaštiti nosiocu osigurava ista prava koja proizlaze iz patentu i, analogno, ta su prava podložna istim ograničenjima.

Član 60.
(Uslovi za sticanje)

Svjedodžba se izdaje na zahtjev nosioca osnovnog patentu ako su na dan podnošenja zahtjeva za izdavanje svjedodžbe ispunjeni sljedeći uslovi:

- a) da je lijek namijenjen ljudima ili životinjama, odnosno sredstvo za zaštitu bilja zaštićeno osnovnim patentom koji je na snazi,
- b) da je izdato odobrenje za stavljanje u promet lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno sredstva za zaštitu bilja, i da je ono na snazi,
- c) da osnovni patent za lijek namijenjen ljudima ili životinjama, odnosno sredstvo za zaštitu bilja nije već bio predmet svjedodžbe,
- d) da je prijava za osnovni patent podnesena u Bosni i Hercegovini nakon 27. augusta 2002. godine,
- e) da je prvo odobrenje za stavljanje u promet lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno sredstva za zaštitu bilja izdano nakon datuma određenog za primjenu ovoga zakona.

Član 61.
(Rok za podnošenje zahtjeva)

Zahtjev za izdavanje svjedodžbe podnosi se Institutu u roku od šest mjeseci od datuma izdavanja odobrenja iz člana 60. tačka b) ovog zakona za stavljanje u promet lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno sredstva za zaštitu bilja, a ako je odobrenje izdato prije priznanja osnovnog patentu, u roku od šest mjeseci od datuma objavljivanja podatka o priznanju patentu iz člana 48. ovog zakona.

Član 62.
(Trajanje zaštite)

- (1) Prava stečena svjedodžbom mogu trajati onoliko vremena koliko je proteklo od datuma podnošenja prijave osnovnog patentu do dana izdavanja prvog odobrenja za stavljanje u promet lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno sredstva za zaštitu bilja koji je zaštićen tim patentom, umanjen za pet godina.
- (2) Svjedodžba može trajati najduže pet godina od njenog stupanja na snagu.
- (3) Trajanje svjedodžbe određeno je rješenjem Instituta.

Član 63.
(Objavljivanje i upisivanje svjedodžbe u registar)

- (1) Institut u službenom glasilu objavljuje podatke o podnesenom zahtjevu za izdavanje svjedodžbe, donošenju rješenja o izdavanju svjedodžbe, odnosno odbijanju zahtjeva za izdavanje svjedodžbe i o prestanku važenja svjedodžbe. Podaci koji se objavljuju bliže se uređuju provedbenim propisom.
- (2) Podaci vezani za postupak po zahtjevu za izdavanje svjedodžbe, te o njenom trajanju upisati će se u odgovarajući registar u skladu s odredbama provedbenog propisa.

Član 64.
(Odnos prema konsenzualnom patentu)

Odredbe iz čl. 58. do 63. ovog zakona ne primjenjuju se na konsenzualni patent.

DIO SEDMI - IZUM STVOREN U RADNOM ODNOSU

Član 65.
(Izum stvoren u radnom odnosu)

Pravo na podnošenje prijave patenata za izum stvoren u okviru radnog odnosa uređuje se posebnim propisom, općim aktima poslodavca ili ugovorom o radu.

DIO OSMI - SADRŽAJ I OBIM PATENTA

Član 66.
(Isključiva prava iz patenta)

- (1) Bez saglasnosti nosioca patenta, svakom drugom licu zabranjeno je:
- izrađivati, nuditi na prodaju, prodavati, upotrebljavati, izvoziti ili uvoziti i skladištiti u te svrhe proizvod koji je izrađen prema zaštićenom izumu,
  - primjenjivati postupak koji je predmet zaštićenog izuma ili nuditi njegovu primjenu,
  - nuditi na prodaju, prodavati, upotrebljavati, izvoziti ili uvoziti i skladištiti u te svrhe proizvod koji je direktno dobiven postupkom koji je predmet zaštićenog izuma.
- (2) Bez saglasnosti nosioca patenta svakom drugom licu zabranjeno je i nuđenje i isporučivanje proizvoda (materije, smjese, dijela uređaja) koji čini bitan element zaštićenog izuma licima koja nisu ovlaštena za iskorištavanje tog izuma, ako je ponuđač ili isporučiocu poznato, ili mu je iz okolnosti slučaja moralno biti poznato, da je taj proizvod namijenjen za stavljanje u funkciju tuđeg zaštićenog izuma.
- (3) Odredbe stava (2) ovog člana ne primjenjuju se ako je proizvod koji se nudi ili isporučuje uobičajen na tržištu, osim kad ponuđač ili isporučilac podstiče druga lica na preduzimanje radnji iz stava (1) ovog člana.

(4) U nedostatku dokaza o suprotnom, smatraće se da je proizvod dobiven zaštićenim postupkom ako je nov ili ako je vjerovatno da je proizvod dobiven zaštićenim postupkom i da nosilac patenta nije mogao, uprkos razumnom trudu, utvrditi koji je postupak stvarno korišten. Vjerovatnost da je proizvod dobiven zaštićenim postupkom postoji naročito kad je zaštićeni postupak jedini poznati postupak.

Član 67.

(Isključiva prava s obzirom na patent iz oblasti biotehnologije)

(1) Ako je patentom zaštićen biološki materijal koji sadrži posebna obilježja koja iz tog izuma proizlaze, isključiva prava iz člana 66. st. (1) i (2) ovog zakona odnosit će se i na bilo koji biološki materijal koji je izведен iz tog biološkog materijala rasplodivanjem ili umnožavanjem u istovjetnom ili različitom obliku sa istovjetnim obilježjima.

(2) Ako je patentom zaštićen postupak koji omogućava proizvodnju biološkog materijala koji sadrži posebna obilježja koja iz izuma proizlaze, isključiva prava iz člana 66. st. (1) i (2) ovog zakona odnosit će se i na biološki materijal dobiven direktno tim postupkom, kao i na bilo koji biološki materijal koji je izведен iz tog biološkog materijala rasplodivanjem ili umnožavanjem u istovjetnom ili različitom obliku sa istovjetnim obilježjima.

(3) Ako je patentom zaštićen proizvod koji sadrži ili se sastoji od genetičke informacije, isključiva prava iz člana 66. st. (1) i (2) ovog zakona odnosit će se i na cjelokupan materijal u koji je taj proizvod ugrađen i u kojem je genetička informacija sadržana i obavlja svoju funkciju, osim ljudskog tijela, raznih stepena njegovog oblikovanja i razvoja, ili jednostavnog otkrića jednog od njegovih elemenata, uključujući sekvencu ili djelimičnu sekvencu gena.

Član 68.

(Obim isključivih prava)

(1) Obim isključivih prava nosilaca patenta određen je patentnim zahtjevima koji su konačno prihvaćeni u postupku za priznanje patenta, pri čemu će opis i crteži služiti tumačenju patentnih zahtjeva. Pojmovi upotrijebljeni u patentnim zahtjevima nisu strogo ograničeni na doslovno značenje riječi, niti će se opis i crteži uzimati u obzir samo radi razjašnjavanja nejasnoća u patentnim zahtjevima. Patentne zahtjeve ne treba shvatiti ni kao uputstva da se obim isključivih prava može protezati na ono što bi na osnovu opisa i crteža stručnjak u oblasti tehnike mogao zaključiti da je namjeravani obim zaštite.

(2) U vremenskom periodu od datuma objavljivanja prijave patenta do priznanja patenta obim zaštite određen je patentnim zahtjevima iz prijave patenta objavljene u skladu s ovim zakonom, ali patentom, onakvim kakav je konačno priznat ili izmijenjen nakon provedenog postupka poništenja u kojem je djelimično poništen, retroaktivno se određuju prava iz prijave patenta pod uslovom da obim zaštite time nije proširen.

Član 69.

(Prava iz prijave patenta i prava iz konsenzualnog patenta)

(1) Objavljinjem prijave u skladu s članom 37. ovog zakona podnosilac prijave patenta stiče privremena prava na osnovu kojih može zahtijevati naknadu štete od bilo koje treće strane koja je u vremenskom periodu između datuma objavljinjanja prijave patenta i datuma

objavljivanja podatka o priznanju patenta iskorištavala izum suprotno čl. 66. i 67. ovog zakona, što bi nakon priznanja patenta moglo biti zabranjeno.

(2) Prijava patenta koja je odbijena, odbačena, povučena ili se smatra povučenom ne proizvodi učinke propisane odredbom stava (1) ovog člana.

(3) Nositelj konsenzualnog patenta ima prava iz stava (1) ovog člana.

POGLAVLJE I. PROMET PRAVA

Član 70.

(Prijenos prava i licenca)

(1) Patent može biti predmet ugovora o potpunom ili djelimičnom prijenosu prava, kao i predmet ugovora o licenci.

(2) Ugovorom o licenci ustupa se pravo na iskorištavanje zaštićenog izuma.

(3) Ugovor o prijenosu prava, kao i ugovor o licenci zaključuju se uz uslove i na način koji su propisani posebnim propisima koji uređuju pitanje obaveznih odnosa.

(4) Za zaključivanje ugovora o prijenosu prava, kao i ugovora o licenci potreban je pristanak svih nosilaca prava.

(5) Prijenos prava i licenca imaju učinak prema trećim licima od datuma upisa u Registar prijava patenata, odnosno Registar patenata.

(6) Upis licencije u Registar iz stava (5) ovog člana vrši se na zahtjev jedne od ugovornih strana i objavljuje u službenom glasilu.

(7) Odredbe ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se i na zaključivanje ugovora o prijenosu, kao i ugovora o licenci koji za predmet imaju prava iz prijave patenta, konsenzualnog patenta i svjedodžbe o dodatnoj zaštiti.

(8) Rješenje o odbijanju zahtjeva za priznanje patenta nema retroaktivan učinak na ugovor o prijenosu prava iz prijave, odnosno ugovor o licenci ako je i u mjeri u kojoj je taj ugovor izvršen, osim ako je prenosilac, odnosno davalac licence postupao nesavjesno.

(9) Upis u Registar i objavljivanje iz stava (6) ovog člana bliže se uređuju provedbenim propisom.

Član 71.

(Zalog i pljenidba)

(1) Patent može biti predmet založnog prava i predmet pljenidbe.

(2) Na zahtjev založnog povjerioca ili založnog dužnika, založno pravo upisuje se u Registar patenata. Zasnivanje založnog prava ima učinak prema trećima od datuma upisa u Registar patenata.

(3) Sud koji provodi pljenidbu po službenoj dužnosti bez odgađanja obavještava Institut o pokrenutoj pljenidbi na patentu radi upisivanja pljenidbe u Registar patenata. Upisivanje pljenidbe u Registar patenata provodi se na teret pljenitelja.

(4) Odredbe ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se i na zasnivanje založnog prava i pljenidbu na pravu iz prijave patenta, konsenzualnog patenta i svjedodžbe o dodatnoj zaštiti.

Član 72.
(Stečaj)

Kada su patent, pravo iz prijave patenta, konsenzualni patent ili svjedodžba o dodatnoj zaštiti dio stečajne mase, stečajni upravitelj po službenoj dužnosti obavještava Institut o pokrenutom stečajnom postupku radi upisivanja stečaja u odgovarajući registar.

POGLAVLJE II. OGRANIČENJE UČINKA PATENTA

Član 73.
(Izuzeci od isključivih prava)

Isključivo pravo nosioca patenta ne odnosi se na:

- a) radnje kojima se izum iskorištava u lične i nekomercijalne svrhe,
- b) radnje koje se preduzimaju u svrhu istraživanja i razvoja, te eksperimenata koje se odnose na predmet zaštićenog izuma, uključujući radnje potrebne za dobivanje registracije ili odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji je lijek namijenjen ljudima ili životinjama ili medicinski proizvod,
- c) direktnu i pojedinačnu pripremu lijeka u apoteci na osnovu pojedinačnog ljekarskog recepta i na postupke koji se odnose na tako pripremljeni lijek.

Član 74.
(Pravo ranije upotrebe)

(1) Patent ne djeluje prema licu koje je prije datuma podnošenja ili prije datuma priznatog prava prvenstva prijave patenta u dobroj vjeri u Bosni i Hercegovini i u okviru svojih privrednih aktivnosti upotrebljavalo ili izrađivalo proizvod prema zaštićenom izumu, ili je obavilo stvarne i ozbiljne pripreme za takvo iskorištavanje izuma.

(2) Lice iz stava (1) ovog člana ima pravo, bez saglasnosti nosioca patenta, nastaviti iskorištavanje izuma u obimu u kojem ga je iskorištavalo ili pripremilo za iskorištavanje do datuma podnošenja prijave patenta za navedeni izum.

(3) Pravo iz stava (2) ovog člana može se prenijeti ili naslijediti samo s procesom rada i proizvodnim pogonom u kojem je pripremljeno ili započelo iskorištavanje izuma.

Član 75.
(Ograničenje učinka s obzirom na patent u području biotehnologije)

(1) Isključiva prava koja proizlaze iz odredbe člana 67. ovog zakona neće se odnositi na biološki materijal dobiven rasplodivanjem i umnožavanjem biološkog materijala koji je na tržište Bosne i Hercegovine pustio nosilac patenta ili uz njegovu saglasnost, pri čemu rasplodivanje i umnožavanje nužno proizilaze iz primjene radi koje je biološki materijal stavljen na tržište, pod uslovom da se dobiveni materijal kasnije ne upotrebljava za daljnje rasplodivanje i umnožavanje.

(2) Izuzetno od odredbe člana 67. ovog zakona, prodajom ili nekim drugim načinom komercijalne upotrebe materijala za umnožavanje biljaka poljoprivredniku od nosioca patenta ili uz njegov pristanak, a u poljoprivredne svrhe, poljoprivrednik stiče ovlaštenje da upotrijebi proizvode svoje berbe za rasplodivanje ili za umnožavanje na svom poljoprivrednom imanju.

(3) Izuzetno od odredbe člana 67. ovog zakona, prodajom ili nekim drugim načinom komercijalne upotrebe rasplodne stoke ili drugog životinjskog reproduksijskog materijala poljoprivredniku od nosioca patenta ili uz njegov pristanak, poljoprivrednik stiče ovlaštenje da koristi zaštićenu stoku u poljoprivredne svrhe, čime je ujedno obuhvaćeno i raspolažanje životinjom, odnosno drugim životinjskim reproduksijskim materijalom radi obavljanja vlastitih poljoprivrednih aktivnosti, ali ne i prodaja u okviru ili u svrhu komercijalne reproduksijske djelatnosti.

Član 76.
(Iscrpljenje prava)

Stavljanjem u promet nosioca patenta, ili uz njegovu izričitu saglasnost, na području Bosne i Hercegovine proizvoda koji je izrađen prema zaštićenom izumu, ili proizvoda koji je direktno dobiven postupkom koji je predmet izuma, iscrpljuju se za područje Bosne i Hercegovine isključiva prava stečena patentom u pogledu tog proizvoda.

Član 77.
(Vozila u međunarodnom saobraćaju)

Upotreba proizvoda izrađenih prema zaštićenom izumu u konstrukciji ili opremi plovnih objekata, zrakoplova ili kopnenog vozila koje pripada nekoj od država članica Pariske unije ili članica WTO-a ne smatra se povredom patenta kada se to prijevozno sredstvo privremeno ili slučajno nađe na teritoriji Bosne i Hercegovine pod uslovom da ugrađeni proizvod služi isključivo za potrebe tog prijevoznog sredstva.

Član 78.
(Ograničenje učinka prava iz prijave patenta,

konsenzualnog patenta i svjedodžbe o dodatnoj zaštiti)

Odredbe čl. 73. do 77. ovog zakona primjenjuju se kad je to moguće i na odgovarajući način i na prava iz prijave patenta, konsenzualni patent i svjedodžbu o dodatnoj zaštiti.

Član 79.
(Prisilna licenca)

(1) Ako nosilac prava odbija da ustupi pravo na privredno iskorištavanje zaštićenog izuma u Bosni i Hercegovini ili postavlja nerazumne uslove za takvo ustupanje a nije preuzeo

djelotvorne i ozbiljne pripreme za njegovo iskorištavanje u Bosni i Hercegovini, Sud Bosne i Hercegovine, na zahtjev zainteresiranog lica, može izdati prisilnu licencu. U tom slučaju nosilac prava mora u najkraćem mogućem roku biti obaviješten o izdavanju prisilne licence.

(2) Zahtjev za izdavanje prisilne licence iz stava (1) ovog člana može se podnijeti nakon isteka roka od četiri godine od datuma podnošenja prijave patenta ili nakon isteka roka od tri godine od datuma priznanja patenta, zavisno od toga koji od ova dva roka ističe kasnije.

(3) Prisilna licenca može se izdati samo ako je podnositelj zahtjeva iz stava (2) ovog člana bezuspješno, u razumnom vremenskom periodu, pokušao dobiti saglasnost od nosioca patenta za iskorištavanje zaštićenog izuma pod razumnim tržišnim uslovima.

(4) Prisilna licenca ne može se izdati ako nosilac patenta dokaže da postoje zakonski razlozi koji opravdavaju neiskorištavanje ili nedovoljno iskorištavanje zaštićenog izuma.

(5) Nosiocu patenta koji ne može iskorištavati svoj zaštićeni izum bez povrede tuđeg patenta na obrazloženi zahtjev Sud Bosne i Hercegovine može izdati prisilnu licencu za tuđi patent.

(6) Prisilna licenca iz stava (5) ovog člana može se izdati pod uslovom da:

a) patent podnositelja zahtjeva iz stava (2) ovog člana predstavlja značajan tehnološki napredak, koji je od posebnog privrednog značaja u pogledu izuma zaštićenog patentom za koji se traži prisilna licenca i

b) nosilac patenta za koji se traži prisilna licenca ima pod razumnim uslovima pravo na uzajamnu licencu.

(7) Prisilna licenca ne može biti isključiva, a njen obim i njeno trajanje vezani su isključivo za razloge zbog kojih je izdata.

(8) Prisilna licenca može se prenositi samo zajedno s proizvodnim pogonom, odnosno njegovim dijelom u kojem se iskorištava izum za koji je izdata.

(9) Prisilna licenca odobrava se prvenstveno za snabdijevanje domaćeg tržišta, osim ako je nužno ispravljanje postupaka za koje je sudskim ili administrativnim postupkom utvrđeno da su suprotni tržišnoj utakmici.

(10) Sud Bosne i Hercegovine će na obrazloženi zahtjev zainteresiranog lica ukinuti prisilnu licencu ako i kada okolnosti koje su dovele do njenog odobrenja prestanu postojati i ne postoji mogućnost da bi ponovo mogle da nastupe, ali uz uslov zaštite legitimnih prava sticatelja prisilne licence.

(11) Nosilac patenta ima pravo na naknadu uzimajući u obzir ekonomsku vrijednost licence i potrebu za ispravljanjem postupaka suprotnih tržišnoj utakmici.

(12) Prisilna licenca iz stava (5) ovog člana je neprenosiva, osim u slučaju istovremenog prijenosa patenta za koji je izdata.

(13) Odredbe st. (5), (6) i (12) ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se i na pravo zaštite biljne sorte.

Član 80.
(Prisilna licenca u javnom interesu)

(1) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Vijeće ministara) može izdati prisilnu licencu ako je iskorištavanje patentom zaštićenog izuma nužno zbog vanrednih stanja na nacionalnom nivou u svrhu:

- a) sigurnosti države,
- b) zaštite javnog interesa u oblasti zdravstva i ishrane,
- c) zaštite i unapređivanja čovjekovog okoliša,
- d) posebnog interesa za pojedinu granu privrede, ili kada je nužno ispravljanje postupaka za koje je sudskim ili administrativnim postupkom utvrđeno da su suprotni tržišnoj utakmici.

(2) U slučaju poluvodičke tehnologije, prisilna licenca može se izdati samo u slučajevima iz stava (1) ovog člana.

(3) U slučajevima iz stava (1) ovog člana, odredba člana 79. stav (3) ovog zakona ne primjenjuje se.

DIO DEVETI - MEĐUNARODNA PRIJAVA PREMA UGOVORU O SARADNJI U OBLASTI PATENATA (PCT)

Član 81.
(Međunarodna prijava patenta)

(1) Međunarodna prijava je prijava koja se podnosi u skladu s Ugovorom o saradnji u oblasti patenata (u dalnjem tekstu: PCT). Svako pozivanje na PCT u ovom dijelu Zakona smatra se, ujedno, pozivanjem i na odredbe Pravilnika u skladu sa PCT.

(2) Na međunarodne prijave koje se Institutu podnose kao prijemnom uredu, ili u kojima je Institut naveden kao naznačeni ili izabrani ured, primjenjuju se odredbe PCT, ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona.

Član 82.
(Međunarodna prijava patenta koja se Institutu podnosi kao prijemnom uredu)

(1) Međunarodna prijava može se Institutu podnijeti kao prijemnom uredu ako je podnositelj prijave državljanin Bosne i Hercegovine ili fizičko lice koje u Bosni i Hercegovini ima prebivalište ili pravno lice koje ima svoje sjedište u Bosni i Hercegovini.

(2) Za podnošenje međunarodne prijave iz stava (1) ovog člana plaćaju se propisana taksa i troškovi postupka u skladu s članom 15. ovog zakona za prosljeđivanje Međunarodnom uredu, u roku utvrđenom odredbama PCT.

Član 83.

(Međunarodna prijava patenta koja se Institutu podnosi kao naznačenom ili izabranom uredu)

(1) Međunarodna prijava u kojoj je Bosna i Hercegovina, u skladu s odredbama PCT, naznačena ili izabrana radi priznanja nacionalnog patenta, za koju su plaćeni taksa i naknada troškova, podnosi se Institutu na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini najkasnije do isteka 34 mjeseca, računajući od međunarodnog datuma podnošenja, odnosno datuma prvenstva ako je u međunarodnoj prijavi zahtijevano prvenstvo u skladu s članom 8. PCT.

(2) Međunarodna prijava koja je Institutu podnesena kao naznačenom ili izabranom uredu objavljuje se u službenom glasilu na način predviđen članom 37. ovog zakona.

(3) Privremena prava propisana odredbom člana 69. ovog zakona podnositac međunarodne prijave iz stava (1) ovog člana stiče datumom objavljivanja prijave patenta na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

(4) Za međunarodne prijave iz stava (1) ovog člana rok u kojem se može podnijeti jedan od zahtjeva iz člana 38. ovog zakona počinje teći od datuma objavljivanja u službenom glasilu.

(5) Međunarodna prijava objavljena prema članu 21. PCT neće se smatrati stanjem tehnike u skladu s odredbom člana 8. stav (3) ovog zakona sve dok ne budu ispunjeni uslovi predviđeni odredbom stava (1) ovog člana.

DIO DESETI - PROŠIRENI EVROPSKI PATENT (EPC)

Član 84.

(Proširenje učinka evropskog patenta)

(1) Evropska prijava patenta i evropski patent koji su prošireni na Bosnu i Hercegovinu, u skladu s odredbama ovog dijela, imaju isti učinak i podložni su istim uslovima kao i nacionalna prijava patenta i nacionalni patent prema ovom zakonu.

(2) Prema ovom zakonu:

- a) evropska prijava patenta znači prijavu evropskog patenta podnesenu prema Evropskoj patentnoj konvenciji (u dalnjem tekstu: EPC), kao i međunarodnu prijavu podnesenu prema PCT za koju Evropski patentni ured (u dalnjem tekstu: EPO) obavlja poslove kao naznačeni ili izabrani ured i u kojoj je Bosna i Hercegovina naznačena,
- b) prošireni evropski patent znači evropski patent priznat od EPO-a na osnovu evropske prijave patenta za koju je zahtijevano proširenje na Bosnu i Hercegovinu,
- c) nacionalna prijava patenta znači prijavu patenta podnesenu Institutu prema ovom zakonu,
- d) nacionalni patent znači patent priznat na osnovu nacionalne prijave patenta.

Član 85.

(Zahtjev za proširenje)

- (1) Evropska prijava patenta i evropski patent, priznat na osnovu te prijave, proširuju se na Bosnu i Hercegovinu na zahtjev podnosioca prijave. Smatra se da je zahtjev za proširenje podnesen za svaku evropsku prijavu patenta koja je podnesena na datum stupanja na snagu Sporazuma o saradnji i proširenju između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Evropske patentne organizacije ("Službeni glasnik BiH" - Međunarodni ugovori, broj 2/04; stupio na snagu 1. 12. 2004.) ili nakon tog datuma.
- (2) Institut će, što je prije moguće, objaviti u službenom glasilu Instituta informaciju o svakom zahtjevu za proširenje nakon što je obaviješten od EPO-a da je plaćena propisana taksa za proširenje, ali ne prije isteka roka od 18 mjeseci od datuma podnošenja ili, kad je zahtijevano prvenstvo, od najranijeg datuma prvenstva.
- (3) Zahtjev za proširenje može se povući u svako doba. Zahtjev se smatra povučenim ako propisana taksa za proširenje nije plaćena u roku, ili ako je evropska prijava patenta konačno odbijena, ili povučena, ili se smatra povučenom. Institut će informacije o promjenama objaviti u službenom glasilu što je prije moguće, ako je zahtjev za proširenje već objavljen u skladu sa stavom (2) ovog člana.
- (4) Način i sadržaj objavljivanja u skladu sa st. (2) i (3) ovog člana bliže se uređuju posebnim propisom.

Član 86.
(Taksa za proširenje)

- (1) Taksa za proširenje, prema članu 85. ovog zakona, plaća se EPO-u u rokovima koji su u EPC-u predviđeni za plaćanje takse za naznaku.
- (2) Taksa za proširenje može se uredno platiti i nakon isteka roka iz stava (1) ovog člana u dodatnom roku od dva mjeseca pod uslovom da se u tom roku plati u iznosu uvećanom za 50%.
- (3) Na plaćanje taksi za proširenje primjenjuju se na odgovarajući način pravila EPC-a koja se odnose na takse. Za uredno plaćene takse za proširenje ne postoji mogućnost povrata.

Član 87.
(Učinci evropskih prijava patenata)

- (1) Evropska prijava patenta, kojoj je utvrđen datum podnošenja, ekvivalentna je urednoj nacionalnoj prijavi patenta s pravom prvenstva zahtijevanim za evropsku prijavu patenta, kad je priznato, bez obzira na ishod provedenog postupka.
- (2) Objavljena evropska prijava patenta privremeno daje istu zaštitu kakvu daje i objavljena nacionalna prijava patenta prema članu 69. ovog zakona, od datuma na koji je podnositelj prijave dostavio prijevod patentnih zahtjeva objavljene evropske prijave patenta na jedan od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini licu koje se koristi tim izumom u Bosni i Hercegovini.
- (3) Smatra se da evropska prijava patenta od početka nije imala učinke navedene u stavu (2) ovog člana ako je zahtjev za proširenje povučen ili se smatra povučenim.

Član 88.
(Učinci proširenih evropskih patenata)

- (1) Prošireni evropski patent, u skladu s odredbama st. (2) do (6) ovog člana, daje ista prava koja bi bila data i nacionalnim patentom priznatim ovim zakonom od datuma objavljivanja podatka o njegovom priznavanju od EPO-a.
- (2) U roku od tri mjeseca od datuma objavljivanja podatka o priznavanju evropskog patenta, nosilac patenta mora dostaviti Institutu zahtjev za upis proširenog evropskog patenta u Registar patenata, patentni spis evropskog patenta kako je objavljen u službenom glasilu EPO-a, prijevod patentnih zahtjeva na jedan od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i platiti taksu i troškove postupka za objavljivanje i štampanje prijevoda spisa evropskog patenta na jedan od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, u skladu s posebnim propisom.
- (3) Ako kao rezultat prigovora podnesenog EPO-u evropski patent ostane na snazi sa izmijenjenim patentnim zahtjevima, nosilac patenta mora Institutu dostaviti prijevod izmijenjenih patentnih zahtjeva na jedan od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i platiti propisanu taksu i troškove postupka za objavljivanje u službenom glasilu u roku od tri mjeseca od datuma na koji je objavljen podatak o odluci da evropski patent ostaje na snazi sa izmijenjenim patentnim zahtjevima.
- (4) Ako tekst patentnih zahtjeva sadržava pozivne oznake upotrijebljene u crtežima, ti crteži moraju se priložiti uz prijevod naveden u st. (2) i (3) ovog člana.
- (5) Institut u službenom glasilu objavljuje, što je prije moguće, podatak o svakom prijevodu koji je uredno podnesen prema stavu (2), odnosno (3) ovog člana. Sadržaj objave bliže se uređuje provedbenim propisom.
- (6) Ako prijevod naveden u stavu (2), odnosno (3) ovog člana nije podnesen u propisanom roku, ili ako propisana taksa i troškovi postupka nisu plaćeni u određenom roku, smatra se da prošireni evropski patent od početka ne vrijedi. Član 122. EPC-a primjenjuje se na odgovarajući način.
- (7) Smatra se da prošireni evropski patent i prijava na kojoj se zasniva od početka nisu imali učinke navedene u stavu (1) ovog člana i članu 87. stav (2) ovog zakona u obimu u kojem je taj patent proglašen nevažećim u postupku po prigovoru pred EPO-om.
- (8) Institut upisuje podatak o upisu proširenog evropskog patenta u Registar patenata iz člana 45. ovog zakona.
- (9) Upis u Registar bliže se uređuje provedbenim propisom.

Član 89.
(Vjerodostojan tekst evropske prijave patenta ili evropskog patenta)

- (1) Tekst evropske prijave patenta ili evropskog patenta koji je sastavljen na jeziku na kojem se vodi postupak pred EPO-om vjerodostojan je tekst u bilo kojem postupku u Bosni i Hercegovini.

(2) Ako prijevod na jedan od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini daje zaštitu užu od one koju daje proširena evropska prijava patenta ili prošireni evropski patent, prijevod propisan članom 88. stav (2) ovog zakona smatraće se vjerodostojnim, osim u postupcima za poništenje patenta.

(3) Podnositelj prijave ili nosilac patenta mogu, u bilo koje vrijeme, podnijeti ispravljeni prijevod patentnih zahtjeva prijave evropskog patenta ili evropskog patenta. Ispravljeni prijevod neće imati bilo kakvog pravnog učinka dok ga ne objavi Institut.

(4) Svako lice koje se u dobroj vjeri koristi izumom ili koje je obavilo djelotvorne i ozbiljne pripreme za korištenje izuma, a čije korištenje ne bi činilo povredu prava iz prijave ili patenta u izvornom prijevodu može, nakon što ispravljeni prijevod počne proizvoditi učinak, nastaviti takvo korištenje u okviru svog poslovanja ili za potrebe svog poslovanja bez plaćanja naknade.

Član 90.
(Prava ranijeg datuma)

(1) Evropska prijava patenta za koju je plaćena taksa za proširenje i prošireni evropski patent imaju, u odnosu na prijavu podnesenu direktno Institutu (u dalnjem tekstu: nacionalna prijava) i patent priznat na osnovu takve prijave (u dalnjem tekstu: nacionalni patent), isti učinak na stanje tehnike kao i nacionalna prijava patenta i nacionalni patent.

(2) Nacionalna prijava patenta i nacionalni patent imaju, u odnosu na prošireni evropski patent, isti učinak na stanje tehnike koji imaju i u odnosu na nacionalni patent.

Član 91.
(Istovremena zaštita)

Ako prošireni evropski patent i nacionalni patent imaju isti datum podnošenja, ili ako je zatraženo pravo prvenstva, isti je datum prvenstva priznat istom licu ili njegovom pravnom sljedniku, nacionalni patent nema učinak u obimu u kojem pokriva isti izum kao i prošireni evropski patent od datuma na koji je rok za podnošenje prigovora na priznati evropski patent istekao, a u slučaju da prigovor nije podnesen, od datuma na koji je u postupku po prigovoru donesena konačna odluka da evropski patent ostaje na snazi.

Član 92.
(Takse za održavanje proširenih evropskih patenata)

(1) Takse i troškovi postupka za održavanje proširenih evropskih patenata plaćaju se Institutu za godine koje slijede nakon godine u kojoj je objavljen podatak o priznanju evropskog patenta.

(2) Član 141. stav (2) EPC-a primjenjuje se na odgovarajući način.

DIO JEDANAESTI - PROGLAŠAVANJE RJEŠENJA O PRIZNANJU PATENTA NIŠTAVIM

Član 93.
(Razlozi za proglašavanje rješenja o priznanju patenta ništavim)

Rješenje o priznanju patenta može se proglašiti ništavim u svako doba po službenoj dužnosti ili na prijedlog zainteresiranog lica ili pravobranioca BiH ili ombudsmena BiH, ako je priznat:

- a) za predmet zaštite koji se, u smislu člana 6. stav (6), te člana 7. ovog zakona, ne može zaštititi patentom,
- b) za izum koji, na datum podnošenja prijave patenta, odnosno na datum priznatog prvenstva, nije bio nov ili nije imao inventivni nivo,
- c) za izum koji nije industrijski primjenjiv,
- d) za izum koji nije otkriven na dovoljno jasan i detaljan način, tako da ga stručno lice iz odgovarajuće oblasti tehnike može izvesti, uključujući i slučaj nedostupnosti živog biološkog materijala u nadležnoj ustanovi,
- e) za predmet zaštite koji izlazi van sadržaja prijave patenta kakva je podnesena, ili ako je patent priznat na osnovu izdvojene prijave koja izlazi van sadržaja prijave kakva je podnesena,
- f) na ime lica koje nije imalo pravo na patentnu zaštitu izuma.

Član 94.

(Prijedlog za proglašavanje rješenja o priznanju patenta ništavim)

(1) Postupak za proglašavanje rješenja o priznanju patenta ništavim pokreće se podnošenjem prijedloga Institutu.

(2) Prijedlog iz stava (1) ovog člana mora sadržavati podatke o podnosiocu prijedloga, nosiocu patenta, broj rješenja i registarski broj patenta, razloge zbog kojih se predlaže proglašavanje patenta ništavim s potrebnim dokazima.

Član 95.

(Postupak povodom prijedloga za proglašavanje rješenja o priznanju patenta ništavim)

(1) Ako prijedlog za proglašavanje rješenja o priznanju patenta ništavim nije sastavljen u skladu s odredbom člana 94. stav (2) ovog zakona ili ako nisu plaćeni taksa i troškovi postupka u skladu s članom 15. ovog zakona, Institut poziva podnosioca da u roku od mjesec dana od dana primanja poziva otkloni nedostatke.

(2) Ako podnositelj ne uredi prijedlog u roku koji je određen u stavu (1) ovog člana, Institut odbacuje prijedlog.

(3) Institut dostavlja uredan prijedlog nosiocu patenta i poziva ga da u roku koji ne može biti kraći od jednog ni duži od dva mjeseca od dana njegovog primanja dostavi svoj odgovor.

(4) U postupku za proglašavanje rješenja o priznanju patenta ništavim Institut poziva stranke da u roku iz stava (3) ovog člana dostave svoje primjedbe na podneske druge stranke. Kada je potrebno, Institut ujedno poziva nosioca patenta da podnese opis, patentne zahtjeve i

crteže u izmijenjenom obliku, pod uslovom da predmet zaštite ne izlazi van sadržaja patenta kakav je priznat.

(5) Prije donošenja odluke o održavanju u vrijednosti patenta u izmijenjenom obliku, Institut obavještava stranke da namjerava održati u vrijednosti patent kako je izmijenjen u postupku proglašenja ništavim i poziva ih da, u roku iz stava (3) ovog člana, podnesu obrazložene primjedbe ako nisu saglasne s tekstrom na osnovu kojeg namjerava održati patent u vrijednosti. Ako se stranke ne saglase s tim tekstrom, postupak za proglašavanje rješenja o priznanju patenta ništavim može se nastaviti.

(6) Ako su stranke saglasne s tekstrom na osnovu kojeg Institut namjerava održati patent u vrijednosti, ili se nisu očitovale po pozivu iz stava (5) ovog člana, Institut poziva nosioca patenta da u roku od mjesec dana od primanja poziva plati takšu i troškove postupka za štampanje novog patentnog spisa. Ako taksa i troškovi postupka ne budu plaćeni, rješenje o priznanju patenta proglašava se ništavim u granicama prijedloga.

(7) Institut može, na obrazloženi zahtjev, produžiti rokove iz ovog člana za vrijeme koje smatra opravdanim, ali najviše za dva mjeseca.

(8) Ako ocijeni da je to nužno zbog utvrđivanja činjenica bitnih za donošenje odluke, Institut može održati usmenu raspravu.

(9) Ako je podnesen prijedlog za proglašavanje rješenja o dodjeli konsenzualnog patenta ništavim i kada su priloženi dokazi iz člana 94. stav (2) ovog zakona dovoljni za vjerovatnost da konsenzualni patent ne zadovoljava uslove iz člana 41. ovog zakona, odgovor na poziv iz stava (3) ovog člana mora sadržavati i zahtjev za provođenje postupka potpunog ispitivanja.

(10) Ako podnositelj prijedloga za proglašavanje rješenja o priznanju patenta ništavim u toku postupka odustane od prijedloga, Institut može po službenoj dužnosti nastaviti postupak.

(11) Odredbe ovog člana primjenjuju se na odgovarajući način i kada se nosilac odrekao patenta ili je patent prestao vrijediti, analogno se primjenjuju i na svjedodžbu o dodatnoj zaštiti.

Član 96.

(Rješenje o prijedlogu za proglašavanje rješenja o priznanju patenta ništavim)

(1) Na osnovu rezultata provedenog postupka, Institut donosi rješenje o proglašavanju rješenja o priznanju patenta ništavim, u potpunosti ili djelimično, ili rješenje kojim se prijedlog odbija.

(2) Prijava patenta i patent priznat na osnovu te prijave od početka neće imati učinke navedene u čl. 66. do 68. ovog zakona u mjeri u kojoj je rješenje o priznanju patenta proglašeno ništavim ili nevažećim.

(3) Proglašavanje rješenja o priznanju patenta ništavim nema retroaktivni učinak na pravosnažne sudske odluke u vezi s utvrđivanjem povrede prava, kao i na zaključene ugovore o prijenosu prava, odnosno ustupanju licence ako su i u mjeri u kojoj su ti ugovori izvršeni pod uslovom da je tužilac, odnosno nosilac prava postupao savjesno.

DIO DVANAESTI - POSTUPAK PO ŽALBI

Član 97. (Pravo žalbe)

- (1) Protiv odluka Instituta donesenih u prvom stepenu stranka čijem zahtjevu u cijelosti ili u dijelu nije udovoljeno ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana primanja odluke.
- (2) Druge stranke u postupku koji je okončan odlukom protiv koje se podnosi žalba imaju pravo biti stranke u žalbenom postupku.

Član 98. (Sadržaj žalbe)

Osim podataka koje mora imati svaki podnesak, žalba mora sadržavati:

- a) naznaku odluke protiv koje se podnosi,
- b) izjavu o tome da se odluka osporava u cijelosti ili u određenom dijelu,
- c) razloge zbog kojih se žalba podnosi,
- d) obrazloženje žalbe, te dokaze kojima podnositelj žalbe potvrđuje svoje navode iz žalbe,
- e) potpis podnosioca žalbe,
- f) punomoć ako se žalba podnosi posredstvom zastupnika.

Član 99. (Komisija za žalbe Instituta)

- (1) Komisija za žalbe Instituta za odlučivanje o žalbama protiv odluka Instituta (u dalnjem tekstu: Komisija za žalbe) osniva se kao nezavisni organ za odlučivanje o žalbama u skladu s odredbama ovog zakona.
- (2) Komisija za žalbe ima tri člana od kojih je jedan predsjedavajući i tri zamjenika člana, od kojih je jedan zamjenik predsjedavajućeg. Članove Komisije za žalbe imenuje Vijeće ministara među nezavisnim stručnjacima u oblasti prava industrijskog vlasništva i državnih službenika iz Instituta na način uređen odlukom Vijeća ministara.
- (3) Sjedište Komisije za žalbe je u sjedištu Instituta. Komisija za žalbe ima svoj pečat. Institut osigurava Komisiji za žalbe radni prostor i potrebnu opremu za obavljanje njihovih zadataka. Uredske i druge administrativne poslove za Komisiju za žalbe osigurava Institut.
- (4) Predsjedavajući Komisije za žalbe (u dalnjem tekstu: predsjedavajući) upravlja radom Komisije za žalbe. Ako sjednici ne može prisustvovati predsjedavajući ili član Komisije za žalbe, zamjenjuje ga zamjenik predsjedavajućeg, odnosno zamjenik člana.

(5) Predsjedavajući i članovi Komisije za žalbe nezavisni su, nisu obavezani nikakvim uputstvima direktora Instituta i svoje zadatke obavljaju nepristrasno i u skladu sa zakonom i pravilima struke.

(6) Predsjedavajući i članovi Komisije za žalbe imaju položaj nezavisnih stručnjaka a naknadu za svoj rad primaju u skladu s provedbenim propisom o naknadama za rad Komisije za žalbe Instituta i odluci Vijeća ministara.

(7) Članovi Komisije za žalbe i zamjenici članova koji su učestvovali u donošenju odluke u prvostepenom postupku, ili kad postoje drugi razlozi za njihovo izuzimanje, ne mogu učestvovati u postupku po žalbi u istom predmetu.

(8) Pojedinosti o radu Komisije za žalbe uređuju se poslovnikom o radu koji donosi Komisija za žalbe.

Član 100.
(Odlučivanje o žalbi)

(1) Komisija za žalbe odlučuje na sjednicama većinom glasova.

(2) Komisija za žalbe odlučuje na osnovu podnesaka stranaka, a kada smatra da je to potrebno, može odrediti održavanje usmene rasprave.

(3) Odredbe iz čl. 43. i 44, odnosno 97. ovog zakona primjenjuju se na odgovarajući način u rješavanju Komisije za žalbe o žalbi.

DIO TRINAESTI - ZAŠTITA PRAVA

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 101.
(Ovlaštena lica)

(1) Lice čija su prava, prema ovom zakonu, povrijeđena (u dalnjem tekstu: ovlaštenik) može tražiti zaštitu tih prava i naknadu štete od povredioца tih prava prema općim pravilima o naknadi štete, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

(2) Jednaku zaštitu može tražiti ovlaštenik kada prijeti stvarna opasnost da će njegova prava iz ovog zakona biti povrijeđena.

Član 102.
(Solidarnost ovlaštenika)

Ako je više lica ovlašteno da traži zaštitu prava, svako od njih može tražiti zaštitu tog prava u cjelini.

POGLAVLJE II. GRAĐANSKOPRAVNNA ZAŠTITA

Član 103.
(Tužbeni zahtjevi)

- (1) Ako je isključivo pravo, prema ovom zakonu, povrijeđeno, nosilac tog prava tužbom može zahtijevati:
- a) utvrđivanje učinjene povrede,
  - b) zabranu daljnog vršenja učinjene povrede i budućih sličnih povreda prestankom ili suzdržavanjem od radnji koje to pravo vrijeđaju,
  - c) uklanjanje stanja nastalog povredom prava,
  - d) povlačenje predmeta povrede iz privrednih tokova uz uvažavanje interesa trećih savjesnih lica,
  - e) potpuno uklanjanje predmeta povrede iz privrednih tokova,
  - f) uništavanje predmeta povrede,
  - g) uništenje sredstava koja su isključivo ili u pretežnoj mjeri namijenjena ili se upotrebljavaju za činjenje povreda i koja su u vlasništvu povredilaca,
  - h) prepuštanje predmeta povrede nosiocu prava uz naknadu troškova proizvodnje,
  - i) objavljivanje presude o trošku tuženog,
  - j) naknadu imovinske štete i opravdanih troškova postupka.
- (2) Nosilac konsenzualnog patenta prije podnošenja tužbe iz stava (1) ovog člana mora raspolagati dokazom da je podnio zahtjev za priznanje patenta provođenjem postupka potpunog ispitivanja prijave patenta.
- (3) Pravo na podnošenje tužbe iz stava (1) ovog člana pripada i podnosiocu prijave patenta koja je objavljena i sticatelju isključive licence.
- (4) Prilikom odlučivanja o zahtjevima iz stava (1) tač. c) do h) ovog člana, sud će uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, naročito srazmjer između težine učinjene povrede i zahtjeva, kao i interes ovlaštenika za osiguravanje efektivne zaštite prava.
- (5) U postupku protiv lica čije su usluge bile upotrijebljene za povredu prava, a postojanje te povrede već je pravosnažno ustanovljeno u postupku prema trećem licu, prepostavlja se da povreda prava postoji.
- (6) Tužba iz stava (1) ovog člana može se podnijeti u roku od tri godine od dana saznanja za povredu i povredioca, ali ne poslije isteka roka od pet godina od dana učinjene povrede.

Član 104.
(Naknada štete)

- (1) Za sve povrede prava iz ovog zakona važe opća pravila o naknadi štete i odgovornosti za štetu, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

(2) Povredilac prava dužan je da plati nosiocu prava odštetu u obimu koji se određuje prema općim pravilima o naknadi štete, ili u obimu koji odgovara ugovorenoj ili uobičajenoj naknadi za zakonitu upotrebu predmeta zaštite.

Član 105.
(Penal)

(1) Ako je pravo nosioca koje proizlazi iz patenta povrijeđeno namjerno ili krajnjom nepažnjom, nosilac prava može od povredioca tražiti naknadu do trostrukog iznosa ugovorene, a ako nije ugovorena, od odgovarajuće uobičajene naknade.

(2) Prilikom odlučivanja o zahtjevu za plaćanje penala sud će uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito obim nastale štete, stepen krivice povredioca, obim ugovorene ili uobičajene naknade i preventivni cilj penala.

(3) Ako je nastala šteta veća od penala iz stava (1) ovog člana, nosilac prava ovlašten je da traži razliku do iznosa naknade potpune štete.

Član 106.
(Nematerijalna šteta)

(1) Izumitelj ima pravo tužbom od suda zahtijevati da naloži upisivanje njegovog imena u prijavu patenta i u sve isprave koje se izdaju za patent, te u odgovarajuće registre Instituta, ako je u prijavi u statusu izumitelja navedeno lice koje nije izumitelj.

(2) Pravo na tužbu iz stava (1) ovog člana pripada i onom izumitelju zajedničkog izuma koji nije naveden u prijavi patenta.

(3) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana može se istaknuti i zahtjev da se pravosnažna presuda objavi na trošak tuženika.

(4) Rok za podnošenje tužbe iz st. (1) i (2) ovog člana nije ograničen. Smrću izumitelja pravo na podnošenje tužbe stiču njegovi nasljednici.

(5) Nezavisno od naknade imovinske štete, kao i u slučaju da takve štete nema, izumitelj može tražiti da se dosudi pravična novčana odšteta za pretrpljene duševne bolove zbog povrede moralnih prava. Prilikom odlučivanja o zahtjevu sud će uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito intenzitet i trajanje duševne boli prouzrokovane povredom moralnog prava.

(6) Zahtjev iz stava (1) ovog člana ne zastarijeva i nasljeđuje se.

Član 107.
(Privremene mjere)

(1) Sud će odrediti privremenu mjeru radi osiguranja zahtjeva prema odredbama ovog zakona, ako predlagač učini vjerovatnim:

a) da je nosilac prava iz ovog zakona i

- b) da je njegovo pravo povrijeđeno, ili da prijeti stvarna opasnost od povrede.
- (2) Nositelj prava mora učiniti vjerovatnim i jednu od sljedećih prepostavki:
- opasnost da će ostvarivanje zahtjeva biti onemogućeno ili znatno otežano,
  - da je privremena mjera potrebna radi sprečavanja nastanka štete koju će biti kasnije teško popraviti, ili
  - da prepostavljeni povredilac, izricanjem privremene mjere koja bi se kasnije u postupku pokazala kao neopravdana, ne bi pretrpio veće negativne posljedice od onih koje bi bez izricanja takve privremene mjere pretrpio nositelj prava.
- (3) Nositelj prava koji predlaže da se doneše privremena mjera bez prethodnog obaveštavanja i saslušanja suprotne strane dužan je, osim uslova iz st. (1) i (2) ovog člana, učiniti vjerovatnim da bi bilo kakvo odgađanje izricanja privremene mjere prouzrokovalo nosiocu prava nastanak štete koju bi bilo teško popraviti. U slučaju izricanja privremene mjere prema odredbama ovog stava, sud će rješenje o privremenoj mjeri dostaviti suprotnoj strani odmah poslije njenog provođenja.
- (4) Nositelj prava ne mora dokazivati opasnost da će ostvarivanje zahtjeva biti onemogućeno ili znatno otežano ako učini vjerovatnim da će predložena privremena mjera prouzrokovati prepostavljenom povrediocu samo neznatnu štetu. Uzima se da opasnost postoji ako bi trebalo ostvarivati zahtjeve u inozemstvu.
- (5) Sud može odrediti za osiguranje zahtjeva, prema stavu (1) ovog člana, bilo koju privremenu mjeru kojom se može postići cilj osiguranja, a naročito:
- da se prepostavljenom povrediocu zabrane radnje kojima se povređuje pravo iz ovog zakona,
  - da se oduzmu, uklone iz prometa i pohrane predmeti povrede i sredstva povrede koji su isključivo ili u pretežnoj mjeri namijenjeni, odnosno upotrebljavaju se za činjenje povreda.
- (6) Ako je mjeru određena prije podnošenja tužbe, sud će u rješenju odrediti i rok u kojem predлагаč mora podnijeti tužbu radi opravdanja te mjeru. Rok ne može biti duži od 20 radnih dana, odnosno 31 kalendarskog dana od dana dostavljanja rješenja predлагаču, zavisno od toga koji rok ističe kasnije.
- (7) Sud mora odlučiti o prigovoru protiv rješenja o privremenoj mjeri u roku od mjesec dana od dana podnošenja odgovora na prigovor, odnosno od isteka roka za podnošenje tog odgovora.
- (8) U postupku za izricanje privremene mjere primjenjuju se odredbe zakona o parničnom postupku, ako ovim zakonom nije drugačije određeno. Postupak u vezi sa izricanjem privremene mjere je hitan.
- (9) Na zahtjev lica protiv kojeg je pokrenut postupak za izricanje privremene mjere sud može, na teret podnosioca zahtjeva za izricanje privremene mjere, odrediti odgovarajući iznos kao sredstvo osiguranja za slučaj neosnovanosti tog zahtjeva.

Član 108.
(Osiguranje dokaza)

- (1) Sud će donijeti rješenje o osiguranju dokaza ako predlagač učini vjerovatnim da:
- a) je nosilac prava iz ovog zakona,
  - b) je njegovo pravo povrijeđeno, ili da prijeti stvarna opasnost od povrede,
  - c) će dokazi o toj povredi biti uništeni, ili kasnije neće moći biti izvedeni.
- (2) Nosilac prava koji traži da se donese rješenje o osiguranju dokaza bez prethodnog obavještavanja i saslušanja suprotne strane dužan je, osim uslova iz stava (1) ovog člana, učiniti vjerovatnim i postojanje opasnosti da će dokazi o povredi, zbog radnji protivnika, biti uništeni, ili se kasnije neće moći izvesti. U slučaju donošenja odluke o osiguranju dokaza prema odredbama ovog stava, sud će rješenje o osiguranju dostaviti suprotnoj strani odmah poslije izvođenja dokaza.
- (3) Sud može rješenjem iz stava (1) ovog člana odrediti izvođenje bilo kojeg dokaza, a naročito:
- a) uviđaj prostorija, poslovne dokumentacije, inventara, baza podataka, kompjuterskih memorijskih jedinica ili drugih stvari,
  - b) oduzimanje uzoraka predmeta povrede,
  - c) pregled i predaju dokumenata,
  - d) određivanje i saslušanje vještaka,
  - e) saslušanje svjedoka.
- (4) Osiguranje dokaza može se tražiti i poslije pravosnažno okončanog postupka, ako je to potrebno radi pokretanja postupka prema vanrednim pravnim lijekovima ili za vrijeme takvog postupka.
- (5) U postupku osiguranja dokaza, prema odredbama ovog člana, primjenjuju se odredbe zakona o parničnom postupku, a koje se odnose na sudske mjere osiguranja, osim ako je ovim zakonom drugačije određeno. Postupak osiguranja dokaza je hitan.
- (6) Ako se kasnije pokaže da je prijedlog za osiguranje dokaza neopravдан, ili ako nosilac prava taj prijedlog ne opravda, suprotna strana ima pravo tražiti:
- a) vraćanje oduzetih predmeta,
  - b) zabranu upotrebe pribavljenih informacija,
  - c) naknadu štete.

(7) Sud mora u postupku osiguranja dokaza, prema odredbama ovog člana, osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tome da se sudski postupak ne zloupotrijebi isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka suprotne strane.

(8) Na zahtjev lica protiv kojeg je pokrenut postupak za osiguranje dokaza sud može, na teret predlagiča te mjere, odrediti odgovarajući iznos kao sredstvo osiguranja za slučaj neosnovanosti tog prijedloga.

Član 109.

(Dužnost obavještavanja)

(1) Sud može u toku parnice, zbog povrede prava iz ovog zakona, na osnovu opravdanog zahtjeva jedne od stranaka odrediti povrediocu prava da dostavi podatke o izvoru i distribucijskim kanalima robe ili usluga kojima se povređuje pravo iz ovog zakona.

(2) Sud može odrediti da podatke iz stava (1) ovog člana dostave суду и lica koja u obimu komercijalne djelatnosti:

- a) posjeduju robu za koju se sumnja da se njome vrĳeđa pravo iz ovog zakona, ili
- b) koriste usluge za koje se sumnja da se njima vrĳeđa pravo iz ovog zakona, ili
- c) daju usluge za koje se sumnja da se njima vrĳeđa pravo iz ovog zakona.

(3) Uzima se da je neka radnja preduzeta u okviru komercijalne djelatnosti ako je preduzeta za pribavljanje indirektne ili direktnе ekonomske koristi. Pojam komercijalne djelatnosti ne obuhvata radnje savjesnih krajnjih potrošača.

(4) Sud može odrediti da podatke iz stava (1) ovog člana dostavi суду и lice koje je od nekog od lica navedenih u stavu (2) ovog člana označeno kao umiješano u proizvodnju, izradu i distribuciju robe ili davanje usluga za koje se sumnja da se njima vrĳeđa pravo iz ovog zakona.

(5) Podaci traženi na osnovu stava (1) ovog člana mogu obuhvatati naročito:

- a) ime, adresu, odnosno firmu i sjedište proizvođača, izrađivača, distributera, dobavljača i drugih prethodnih posjednika robe, odnosno davalaca usluga, kao i namjeravanih prodavača na veliko i malo,
- b) podatke o količinama proizvedene, izrađene, isporučene, primljene ili naručene robe ili usluga, kao i o cijenama ostvarenim za odnosnu robu i usluge.

Član 110.

(Izvođenje dokaza)

(1) Ako sud odluči da će izvesti predloženi dokaz koji se nalazi kod suprotne strane, ta strana dužna je na zahtjev suda predati dokazna sredstva kojima raspolaže.

(2) Stav (1) ovog člana odnosi se i na bankovnu, finansijsku i poslovnu dokumentaciju koja je pod kontrolom suprotne strane, ako se radi o povredi koja dostiže obim komercijalne djelatnosti.

(3) U postupku izvođenja dokaza primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona koji uređuje parnični postupak, osim ako je ovim zakonom drugačije određeno.

(4) Sud mora poslije izvođenja dokaza, prema stavu (1) ovog člana, osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tome da se sudski postupak ne zloupotrijebi isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka suprotne stranke.

Član 111.
(Teret dokaza)

(1) Ako je predmet povrede patentom zaštićeni postupak za proizvodnju nove materije, smatrat će se, dok se suprotno ne dokaže, da je svaka jednaka materija ili materija jednakog sastava proizvedena zaštićenim postupkom.

(2) Teret dokazivanja pada na tuženog koji takvu supstancu ili kompoziciju proizvodi.

Član 112.
(Hitnost u postupanju i primjena odredbi drugih zakona)

(1) Postupak zbog povrede prava iz ovog zakona je hitan.

(2) Na postupke zbog povrede patenta primjenjuju se odredbe Zakona o parničnom postupku, odnosno Zakona o izvršnom postupku.

(3) Na zahtjev suda ili neke od stranaka u postupku zbog povrede patenta, Institut će odmah uzeti u rad zahtjev za proglašavanje rješenja o priznanju patenta ništavim, odnosno Komisija za žalbe uzet će u rad žalbu, ako su zahtjev za proglašenje rješenja o priznanju patenta ništavim, odnosno žalba podneseni prije ili u toku parnice i hitno po njemu postupati. Sud će, s obzirom na okolnosti slučaja, odlučiti da li će odrediti prekid postupka do konačne odluke o zahtjevu za proglašenje rješenja o priznanju patenta ništavim.

POGLAVLJE III. CARINSKE MJERE

Član 113.
(Zahtjev nosioca prava)

(1) Nositelj isključivih prava prema ovom zakonu, koji opravdano sumnja da će doći do uvoza, tranzita ili izvoza robe proizvedene suprotno odredbama ovog zakona, može kod organa nadležnog za poslove carine (u dalnjem tekstu: carinski organ) podnijeti zahtjev za zaštitu svojih prava putem carinskih mjera privremenog zadržavanja robe od daljnog puštanja u promet.

(2) Zahtjev za zaštitu prava, prema stavu (1) ovog člana, mora sadržavati:

a) podatke o podnosiocu zahtjeva i o nosiocu isključivog prava iz ovog zakona, ako se ne radi o istom licu,

- b) detaljan opis robe, koji omogućava njenu identifikaciju,
- c) dokaze o tome da je podnositac zahtjeva, odnosno njegov ovlaštenik, nosilac isključivog prava iz ovog zakona u vezi s tom robom,
- d) dokaze o tome da je isključivo pravo vjerovatno povrijedjeno,
- e) druge podatke važne za odlučivanje o zahtjevu kojima raspolaže podnositac, kao što su podaci o lokaciji robe i njenoj destinaciji, očekivani datum dolaska ili odlaska pošiljke, podaci o sredstvu transporta, podaci o uvozniku, izvozniku, primaocu i sl.,
- f) vremenski period u kojem će carinski organi postupati prema zahtjevu i koji ne može biti duži od dvije godine od dana podnošenja zahtjeva.

(3) Carinski organ može prije donošenja odluke, kojom udovoljava zahtjevu iz stava (1) ovog člana, tražiti od nosioca prava polaganje osiguranja za troškove pohranjivanja i prijevoza robe, kao i za naknadu drugih troškova ili štete koji bi u vezi s robom mogli nastati carinskom organu, kao i strani protiv koje je prihvaćen zahtjev iz stava (1) ovog člana.

(4) Ako carinski organ udovolji zahtjevu iz stava (1) ovog člana, on o tome obavještava sve carinske ispostave i nosioca prava.

Član 114. (Postupak nakon privremenog zadržavanja robe)

(1) Ako carinska ispostava prilikom provođenja carinskog postupka nađe robu koja odgovara opisu robe iz odluke nadležnog carinskog organa, ona će tu robu privremeno zadržati od daljnog puštanja u promet. Odluka o privremenom zadržavanju robe uručuje se nosiocu prava i njenom uvozniku. U odluci o zadržavanju robe određuje se da se vlasnik robe, odnosno lice koje je ovlašteno za raspolaganje robom, u roku od deset radnih dana od dana privremenog zadržavanja, može izjasniti o tome da li se radi o robi kojom se vrijeda pravo iz ovog zakona.

(2) Ako carinski organ ne primi pisano izjašnjenje vlasnika ili lica ovlaštenog za raspolaganje robom u roku iz stava (1) ovog člana, može na zahtjev i o trošku nosioca prava oduzeti i uništiti robu.

(3) Ako vlasnik robe ili lice ovlašteno za raspolaganje robom, u roku iz stava (1) ovog člana, podnese izjavu da se ne radi o robi kojom se vrijeda pravo iz ovog zakona, nosilac prava može u roku od deset radnih dana od primanja obavještenja o takvoj izjavi podnijeti tužbu zbog povrede prava. Ako posebne okolnosti slučaja to opravdavaju, carinski organ može, na zahtjev nosioca prava, odrediti dodatni rok za podnošenje tužbe, koji ne može biti duži od deset radnih dana.

(4) Nosilac prava ili lice koje on ovlasti može za vrijeme privremenog zadržavanja izvršiti pregled i kontrolu robe i prateće dokumentacije u obimu koji je potreban za utvrđivanje njegovih zahtjeva i za ostvarivanje sudske zaštite njegovih prava uz osiguranje zaštite povjerljivih podataka. Pravo na pregled i kontrolu robe ima i njen uvoznik.

(5) Ako nosilac prava ne podnese tužbu, u skladu sa stavom (3) ovog člana, privremeno zadržana roba pušta se u traženu carinski dopuštenu upotrebu, odnosno promet, pod uslovom da su ispunjeni svi drugi zakonom propisani uslovi.

(6) Ako nosilac prava podnese tužbu u skladu s odredbama stava (3) ovog člana i nadležni sud doneće odluku o privremenoj mjeri zadržavanja robe u roku iz stava (3) ovog člana, carinski organ donosi odluku o zapljeni robe do donošenja pravosnažne sudske odluke.

(7) Ako nosilac prava podnese tužbu u skladu s odredbama stava (3) ovog člana, a nadležni sud ne doneće privremenu mjeru zadržavanja robe u roku iz stava (3) ovog člana, vlasnik privremeno zadržane robe ili lice ovlašteno za raspolažanje njome ima pravo zahtijevati oslobađanje te robe ako položi sredstva osiguranja u iznosu dovoljnom za eventualnu naknadu štete nosiocu prava, pod uslovom da su ispunjeni svi ostali uslovi za oslobađanje te robe.

Član 115.
(Postupak po službenoj dužnosti)

(1) Ako carinska ispostava u provođenju carinskog postupka u vezi sa uvozom, tranzitom ili izvozom robe opravdano sumnja da su određenom robom povrijeđena prava prema ovom zakonu, ona će privremeno zadržati puštanje te robe u promet i o tome obavijestiti carinski organ.

(2) Carinski organ pismeno obavještava nosioca prava o zadržavanju robe, sumnji da se radi o povredi njegovih prava i o mogućnosti da podnese zahtjev prema članu 113. ovog zakona, u roku od pet radnih dana od dana zadržavanja robe.

(3) Ako nosilac prava podnese zahtjev, u skladu sa stavom (2) ovog člana, roba se zadržava do donošenja odluke carinskog organa. Ako carinski organ udovolji zahtjevu iz člana 113. ovog zakona, roba se privremeno zadržava za dalnjih deset radnih dana. Nosilac prava mora u tom roku provesti radnje iz člana 114. stav (4) ovog zakona.

(4) Odredbe čl. 114. i 115. ovog zakona ne primjenjuju se na uvoz, tranzit ili izvoz robe u malim količinama namijenjenim za privatnu i nekomercijalnu upotrebu, koje se unose ili iznose kao dio lične prtljage ili šalju u malim pošiljkama.

Član 116.
(Primjena drugih carinskih propisa)

(1) Na carinski postupak u vezi s robom kojom se povređuju prava iz ovog zakona primjenjuju se na odgovarajući način ostali carinski propisi.

(2) Propise o provođenju carinskih mjera iz ovog zakona donosi Vijeće ministara na prijedlog Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine.

(3) Carinski postupak u vezi s robom kojom se povređuju prava iz ovog zakona je hitan.

DIO ČETRNAESTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 117.
(Patenti priznati do početka primjene ovog zakona)

Priznati patenti upisani u Registar patenata u Institutu do dana određenog za primjenu ovog zakona ostaju na snazi i na njih će se primjenjivati odredbe ovog zakona.

Član 118.
(Postupci u toku)

- (1) Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na prijave patenata, kao i na međunarodne prijave iz člana 81. ovog zakona čiji je datum podnošenja raniji od datuma početka primjene ovog zakona.
- (2) Prijave patenata koje su Institutu podnesene prije 27. februara 2002., a po kojima postupak nije okončan, bit će odbijene, odnosno odbačene u dijelu u kojem se zahtijeva zaštita materija ili smjesa u liječenju ljudi ili životinja. Upotreba materija ili smjesa za proizvodnju lijeka za ljude ili životinje ne predstavlja povredu patenta za izum te materije ili smjese ako je prijava za priznanje patenta za taj pronalazak podnesena do 27. februara 2002.

Član 119.
(Propisi za primjenu ovog zakona)

- (1) Uz izuzetak propisa iz člana 58. stav (3) i člana 116. stav (2) ovog zakona provedbene propise za izvršenje ovog zakona donijet će direktor Instituta u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Provedbene propise u smislu stava (2) ovog člana čine: Pravilnik o postupku za priznanje patenta i konsenzualnog patenta, Odluka o posebnim troškovima postupka za sticanje i održavanje prava industrijskog vlasništva, Odluka o uslovima za upis u registre zastupnika za zaštitu industrijskog vlasništva, Pravilnik o stručnom ispitnu za zastupnike za zaštitu industrijskog vlasništva i Odluka o naknadni rad u Komisiji za žalbe.

Član 120.
(Odgađanje stupanja na snagu odredbi o svjedodžbi o dodatnoj zaštiti i posebna prava u prelaznom periodu)

Odredbe čl. 58. do 64. ovog zakona počet će se primjenjivati nakon datuma određenog za primjenu ovog zakona.

Član 121.
(Prestanak važenja drugih propisa)

- (1) Početkom primjene ovog zakona prestaju važiti odredbe Poglavlja II. VRSTE PRAVA INDUSTRJSKOG VLASNIŠTVA Odjeljak 1. Patent (čl. 19. do 68.) Zakona o industrijskom vlasništvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 3/02 i 29/02), kao i odredbe koje se mogu u skladu s tim primijeniti na patent.
- (2) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana a u skladu s članom 118. ovog zakona, Zakon o industrijskom vlasništvu u Bosni i Hercegovini iz stava (1) ovog člana primjenjivat će se i dalje na postupke za priznanje patenta koji su počeli prije stupanja na snagu ovog zakona.

Član 122.
(Primjena međunarodnih ugovora)

Odredbe međunarodnih ugovora u vezi s patentima, kojima je pristupila Bosna i Hercegovina, primjenjuju se na predmete koje tretira ovaj zakon i u slučaju sukoba s odredbama ovog zakona primjenjuju se odredbe međunarodnih ugovora.

Član 123.
(Jedinstvena primjena odredbi o Komisiji za žalbe u Zakonu o žigu, Zakonu o industrijskom dizajnu i Zakonu o oznakama geografskog porijekla)

Odredbe čl. 99. i 100. ovog zakona i odgovarajuće odredbe Zakona o žigu, Zakona o industrijskom dizajnu i Zakonu o oznakama geografskog porijekla, kojima se uređuje Komisija za žalbe Instituta, primjenjuju se na način da se formira jedna komisija za žalbe.

Član 124.
(Stupanje na snagu i primjena Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuje se od 1. januara 2011. godine.

PSBiH, broj 521/10
28. maja 2010. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlementarne skupštine BiH
Dr. Milorad Živković, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlementarne skupštine BiH
Sulejman Tihić, s. r.